

เอกสารประกอบ

หลักสูตรสถานศึกษาฐานสมรรถนะ กลุ่มสาระการเรียนรู้การจัดการครัวเรือน และการประกอบการ

โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 1

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

ด้วยโรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ เป็นสถานศึกษานำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ จึงได้ดำเนินการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา โดยได้ศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับประถมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ เป็นกรอบในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาฐานสมรรถนะ ซึ่งมีองค์ประกอบสำคัญที่สร้างการเปลี่ยนแปลง คือ "สมรรถนะหลัก" เป็นสมรรถนะที่ต้องการพัฒนาบุคคลในฐานะมนุษย์และพลเมืองที่เข้มแข็งที่รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอก และภายในตน เรียนรู้และเติบโต ร่วมสร้างสร้างสรรค์การทำงาน การใช้ชีวิตอย่างเห็นคุณค่า และภาคภูมิใจ ในความเป็นไทยบนพื้นฐานความเข้าใจความแตกต่างและหลากหลายในสังคม เพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชนไทยในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้มีคุณภาพด้านความรู้และทักษะที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลง และมีความสามารถแสวงหาความรู้เพื่อพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาฐานสมรรถนะโรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ สาระการเรียนรู้การจัดการ ครุวัเรียนและการประกอบการ โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ ครั้งนี้สำเร็จได้จากความร่วมมือของบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง จึงขอขอบพระคุณทุกท่านที่มีส่วนร่วมในการจัดทำ ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสืบไป

คณะผู้จัดทำ

สาระการเรียนรู้การจัดการครุวัเรียนและการประกอบการ

สารบัญ

เนื้อหา

หน้า

คำนำ	ก
สารบัญ	ข
ความสำคัญของสาระการเรียนรู้การจัดการครุเรือนและการประกอบกร	๑
ลักษณะเฉพาะ/ธรรมชาติของสาระการเรียนรู้	๑
จุดเน้นการพัฒนา	๑
การนำไปใช้ในชีวิตจริง	๒
การบูรณาการกับสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ	๒
ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะหลักและสมรรถนะเฉพาะ	๓
ผลลัพธ์การเรียนรู้เมื่อจบช่วงชั้นที่ ๒	๔
ผลลัพธ์การเรียนรู้ชั้นปี	๖
โครงสร้างเวลาเรียน	๖
คำอธิบายรายวิชา	๗
โครงสร้างรายวิชาการจัดการครุเรือนและการประกอบกร	๑๐
หน่วยการเรียนรู้	๒๓

เอกสารประกอบหลักสูตรสถานศึกษาฐานสมรรถนะโรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ สาระการเรียนรู้การจัดการในครัวเรือนและการประกอบอาชีพ

๑. ความสำคัญของสาระการเรียนรู้การจัดการในครัวเรือนและการประกอบอาชีพ

การจัดการในครัวเรือนและการประกอบอาชีพเป็นสมรรถนะที่ต้องได้รับการสร้างเสริมและลงมือปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถนำไปใช้ในการทำกิจกรรมและการดำเนินชีวิตได้อย่างปลอดภัย เป็นระบบ มีประสิทธิภาพด้วยความมั่นใจ สาระการเรียนรู้นี้มีสมรรถนะเฉพาะ ๔ ด้าน ประกอบด้วย

๑) ดูแลบ้านและความเป็นอยู่ของสมาชิกในบ้าน รวมถึงแบ่งเบาภาระผู้ปกครอง ด้วยความรับผิดชอบ และกระตือรือร้น โดยคำนึงถึงความปลอดภัยและการอยู่ร่วมกันด้วยดีเป็นหลัก

๒) ทำงานอย่างเป็นระบบ รวมทั้งสร้างงานที่แปลกใหม่หรือต่อยอดจากของเดิมด้วยตนเองหรือร่วมกับสมาชิกในครอบครัว เพื่อนและผู้อื่น เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงในสถานการณ์ต่างๆ ด้วยความรับผิดชอบ ชยัน อดทน มุ่งมั่น

๓) ค้นหาแนวทางและโอกาสในการจัดจำหน่าย หรือสร้างรายได้ตามความสนใจของตนเองและมีเจตคติที่ดีต่อการประกอบอาชีพสุจริต โดยประยุกต์ใช้ความรู้และทักษะพื้นฐาน การเป็นผู้ประกอบการที่ดีตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การพัฒนาสินค้าและบริการ

๔) ทำงานโดยใช้ทรัพยากร พลังงานและเทคโนโลยีอย่างรู้คุณค่า พอเพียง เหมาะสมกับสถานะทางเศรษฐกิจ ให้เกิดประโยชน์และคำนึงถึงผลเสียต่อตนเองและส่วนรวม

๒. ลักษณะเฉพาะ/ธรรมชาติของสาระการเรียนรู้

การเรียนรู้การจัดการในครัวเรือนและการประกอบอาชีพในช่วงชั้นที่ ๒ เป็นการเรียนรู้ที่มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น ต่อเนื่องเชื่อมโยงจากการเรียนรู้ในช่วงชั้นที่ ๑ ที่บูรณาการในสาระการเรียนรู้และกิจกรรมต่างๆ ผู้เรียนจะได้รับการพัฒนาให้เกิดสมรรถนะเฉพาะของการจัดการในครัวเรือนและการประกอบอาชีพ จากการเรียนรู้ การฝึกปฏิบัติ การลงมือทำด้วยตนเองและการสะท้อนผลการเรียนรู้ในรูปแบบต่างๆ เพื่อเพิ่มเติมความรู้ ทำความเข้าใจ วิเคราะห์ และประเมินตนเอง รวมทั้งประเมินผลงานอย่างมีเหตุผลและเป็นระบบ ไปพร้อมกับการพัฒนาสมรรถนะการทำงานบ้าน การทำงาน และการประกอบอาชีพอย่างมีประสิทธิภาพ และมีทักษะทางสังคม

๓. จุดเน้นการพัฒนา

การสอนจัดการในครัวเรือนและการประกอบอาชีพในช่วงชั้นที่ ๒ เป็นการพัฒนาสมรรถนะผ่านการเรียนรู้หลักการ ขั้นตอน การฝึกปฏิบัติ การลงมือทำทั้งการทำงานบ้าน การทำงาน และการประกอบอาชีพ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะการจัดการในครัวเรือนและการประกอบอาชีพ การจัดการเรียนรู้ในช่วงชั้นที่ ๒ ได้ให้ความสำคัญกับการเรียนรู้ที่เพิ่มเติมและเข้มข้นมากยิ่งขึ้นต่อเนื่องจากการจัดการเรียนรู้ในช่วงชั้นที่ ๑ โดยในช่วงชั้นนี้ ผู้เรียนมีความพร้อมในการเรียนรู้และพัฒนาในด้านต่างๆ รวมทั้งผู้เรียนยังสามารถบอกความสนใจของตนเองได้ ครูจึงควรจัดการเรียนรู้ในรูปแบบที่หลากหลาย เน้นการลงมือทำ ส่งเสริมให้เกิดความคิดสร้างสรรค์และการต่อยอดตามความสนใจ

๔. การนำไปใช้ในชีวิตจริง

ความรู้ ความเข้าใจ และการมีทักษะการจัดการในครัวเรือนและผู้ประกอบการในช่วงชั้นนี้ เป็นประโยชน์กับผู้เรียน ครอบครัว และผู้อื่น โดยผู้เรียนสามารถนำไปใช้และประยุกต์ใช้ในการดูแลทำงานบ้าน การทำงาน และการประกอบการ ได้อย่างถูกต้อง สามารถเชื่อมโยงกับบริบท สถานการณ์และการนำไปใช้ในชีวิตจริง โดยผู้เรียนจำเป็นต้องเรียนรู้ และพัฒนาหรือฝึกปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง เกิดความคล่องแคล่ว มั่นใจในการทำงาน ต่อยอดสร้างสิ่งต่างๆ ตามความสนใจและเกิดประโยชน์

๕. การบูรณาการกับสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ

การเรียนรู้การจัดการในครัวเรือนและการประกอบการในช่วงชั้นที่ ๒ นี้ ผู้เรียนจะได้เรียนรู้ผ่านการรับ แลกเปลี่ยนความรู้และข้อมูลต่างๆ ทั้งจากการเรียนรู้ ลงมือปฏิบัติในและนอกห้องเรียน ซึ่งต้องมีการบูรณาการร่วมกับกิจกรรมแนะแนวและสาระการเรียนรู้อื่นๆ ดังนี้

กิจกรรมแนะแนว: การส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จักอาชีพที่หลากหลาย ทั้งอาชีพในท้องถิ่น อาชีพต่างๆ และอาชีพที่สนใจ การสำรวจความสนใจในอาชีพในรูปแบบต่างๆ เช่น การพูดคุยสนทนา การแลกเปลี่ยน การทำแบบวัดแนวความสนใจในอาชีพ และสร้างเสริมลักษณะนิสัยที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน

คณิตศาสตร์: การประยุกต์ใช้ความรู้เรื่อง การทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย กำไร ขาดทุน ร้อยละ การชั่งตวง วัด สารในชีวิตประจำวัน

ภาษาไทย: ใช้ภาษาในการสื่อสารเพื่อนำเสนอสินค้าอย่างหลากหลาย ทั้งการพูดและการเขียน การติดต่อประสานงานเพื่อดำเนินกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง เช่น การขออนุญาตใช้พื้นที่ขาย การติดต่อขอยืมวัสดุ

ภาษาอังกฤษ: เรียนรู้คำศัพท์ ข้อความบนฉลากแนะนำผลิตภัณฑ์หรือวิธีการใช้อุปกรณ์ การสื่อสารในการทำงานและชีวิตประจำวัน

สุขศึกษาและพลศึกษา: การประยุกต์ใช้ความรู้เกี่ยวกับโภชนาการ การดูแลตนเองและผู้อื่นเมื่อเจ็บป่วยอย่างปลอดภัย รวมทั้งการปฐมพยาบาลที่อาจเกิดขึ้นจากการทำงานบ้าน การทำงาน และการประกอบการ

สังคมศึกษา ประวัติศาสตร์ หน้าที่พลเมือง และศีลธรรม: นำความรู้เรื่องสินค้าและบริการ การทำบัญชีครัวเรือนการเลือกซื้อสินค้าอย่างรู้เท่าทันโฆษณา และหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเชื่อมโยงและประยุกต์ใช้

วิทยาศาสตร์และระบบเทคโนโลยี: นำกระบวนการทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมาใช้ในการทำงานและการผลิตสินค้าและบริการตามความสนใจ

ศิลปะ: นำประยุกต์ใช้ความรู้ทางศิลปะในการดูแลรักษาจัดบ้านให้สะอาดเป็นระเบียบให้น่าอยู่ ออกแบบสินค้า

๖. ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะหลักและสมรรถนะเฉพาะ

ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะหลักและสมรรถนะเฉพาะ ช่วงชั้นที่ ๒

สมรรถนะเฉพาะ	สมรรถนะหลัก
๑. การดูแลบ้านและความเป็นอยู่ของสมาชิกในบ้าน	
๑.๑ ดูแลรักษากัน สถานที่ และสิ่งของเครื่องใช้ให้สะอาด เป็นระเบียบ และน่าอยู่ ๑.๒ อาสาดูแลแบ่งเบาภาระสมาชิกในครอบครัวด้วยความกระตือรือร้นและใส่ใจ โดยคำนึงถึงความปลอดภัยเป็นสำคัญ	๑. การจัดการตนเอง ๓. การสื่อสาร
๒. การทำงานอย่างเป็นระบบและสร้างสรรค์	
๒.๑ วางแผนและลงมือทำงานอย่างเป็นลำดับขั้นตอน (Plan-Do-Check-Act) สามารถสร้างสรรค์ชิ้นงานใหม่หรือต่อยอดจากสิ่งของเดิมที่มีอยู่ให้มีมูลค่าเพิ่มขึ้น ๒.๒ ตรวจสอบและแก้ไขข้อบกพร่องจากการทำงานได้ด้วยตนเองและร่วมกับผู้อื่น	๒. การคิดขั้นสูง ๓. การสื่อสาร ๔. การรวมพลังทำงานเป็นทีม
๓. การประกอบการและโอกาสทางอาชีพ	
๓.๑ สำรวจความสนใจและแนวความถนัดทางอาชีพของตนเอง วิเคราะห์โอกาสในการสร้างรายได้จากสถานการณ์รอบตัว ๓.๒ วางแผนการผลิตสินค้าหรือบริการ การคำนวณต้นทุน กำไร และการดำเนินกิจกรรมการขายตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	๑. การจัดการตนเอง ๒. การคิดขั้นสูง ๓. การสื่อสาร ๔. การรวมพลังทำงานเป็นทีม ๕. การเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง
๔. การใช้ทรัพยากร พลังงาน และเทคโนโลยีอย่างคุ้มค่า	
๔.๑ เลือกใช้วัสดุ อุปกรณ์ และเทคโนโลยีในการทำงานและการประกอบการได้อย่างเหมาะสมกับงาน ประหยัด และรู้คุณค่า เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด และลดผลกระทบเชิงลบต่อสิ่งแวดล้อม	๑. การจัดการตนเอง ๒. การคิดขั้นสูง ๖. การอยู่ร่วมกับธรรมชาติ และ วิทยาการอย่างยั่งยืน

๗. ผลลัพธ์การเรียนรู้เมื่อจบช่วงชั้น

ผลลัพธ์การเรียนรู้เมื่อจบช่วงชั้นที่ ๒

๑. ใช้เหตุผลและกระบวนการคิดในการแก้ปัญหาการทำงานบ้านและการประกอบการในชีวิตประจำวัน หาวิธีการทำงานที่หลากหลายที่เป็นไปได้ วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของเหตุและผลในการเลือกใช้วิธีการต่างๆ อธิบายเหตุผลของการตัดสินใจ มีความรับผิดชอบ กระตือรือร้น และมุ่งมั่นในการทำงานไม่ย่อท้อ
๒. วิเคราะห์ปัจจัยในสถานการณ์ วางแผน ลงมือทำงานอย่างเป็นระบบเพื่อสร้างสรรค์งานหรือต่อยอดจากของเดิม ตรวจสอบข้อบกพร่องในการทำงาน เรียนรู้จากความผิดพลาด สะท้อนการทำงานของตนเอง และร่วมกันทำงานเป็นทีมเพื่อปรับปรุงแก้ไขผลลัพธ์ให้บรรลุเป้าหมาย
๓. สำรวจ รวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับความสนใจทางอาชีพ จัดเตรียมและประมวลผลข้อมูล เช่น การคำนวณต้นทุน การทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย เพื่อการตัดสินใจในการวางแผนการผลิต นำเสนอสินค้าและบริการโดยเลือกใช้วิธีการสื่อสารที่เหมาะสม
๔. ใช้เทคโนโลยีและช่องทางต่างๆ ในการค้นหาข้อมูล ติดต่อสื่อสารเพื่อนำเสนอสินค้าหรือประสานงานอย่างมีประสิทธิภาพ รับฟังและเคารพในความคิดเห็นที่หลากหลายของลูกค้าหรือสมาชิกในทีม มีมารยาทและจริยธรรมในการสื่อสาร ไม่ตัดสินผู้อื่นโดยใช้อคติ และปกป้องตนเองในการทำธุรกรรมหรือการจำหน่ายสินค้าออนไลน์
๕. พัฒนาชิ้นงาน ผลิตภัณฑ์ หรือบริการเพื่อตอบสนองความสนใจและแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ โดยร่วมกันทำงานเป็นทีมในการวิเคราะห์ปัจจัย วางแผนการผลิต เลือกใช้วัสดุ อุปกรณ์ และเทคโนโลยีได้อย่างคุ้มค่า ตรวจสอบผลงาน ปรับปรุงแก้ไข และสะท้อนผลกระทบที่มีต่อตนเอง สังคม และสิ่งแวดล้อม
๖. ประยุกต์ใช้ความรู้และทักษะพื้นฐานของการเป็นผู้ประกอบการที่ดีตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สร้างเกณฑ์การตัดสินใจในการเลือกซื้อทรัพยากรหรือการลงทุนเบื้องต้น รู้เท่าทันการตลาด ตระหนักถึงความคุ้มค่า ความปลอดภัย และดำเนินกิจกรรมการสร้างรายได้ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต รับผิดชอบต่อผู้บริโภคและสังคม

๘. ผลลัพธ์การเรียนรู้รายปี

๘.๑ ผลลัพธ์การเรียนรู้รายปีระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

๑. แก้ปัญหาและวางแผนการทำงานบ้านอย่างเป็นลำดับขั้นตอนที่ชัดเจน จากสถานการณ์ในชีวิตประจำวันเพื่อแบ่งเบาภาระผู้ปกครอง
๒. ดูแลรักษาสถานที่ต่างๆ ของบ้านและของใช้ส่วนตัวอย่างเป็นระบบ สามารถตรวจสอบผลการทำงานและแก้ไขข้อผิดพลาดได้โดยมีผู้ชี้แนะ
๓. อธิบายความสำคัญของการจัดการในครัวเรือนและการทำงานอย่างรับผิดชอบ พร้อมบอกประโยชน์ของการใช้ทรัพยากร พลังงาน และสิ่งของเครื่องใช้ในบ้านอย่างประหยัด
๔. จำแนกประเภทของเครื่องมือ เครื่องใช้ และอุปกรณ์ในการทำงานบ้าน พร้อมจัดเก็บและเลือกใช้งานได้อย่างถูกต้อง ปลอดภัย ภายใต้การแนะนำ

๕. สำรวจและรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพที่หลากหลาย จากบุคคลรอบตัวหรือแหล่งเรียนรู้ นำเสนอข้อมูลความสนใจของตนเองในรูปแบบตารางหรือแผนภูมิอย่างง่าย
๖. ค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับวิธีการทำงานหรือการประดิษฐ์ชิ้นงานอย่างง่าย และติดต่อสื่อสารกับเพื่อน หรือครูเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นอย่างมีมารยาท
๗. สร้างสรรค์ชิ้นงาน ของเล่น หรือสิ่งของเครื่องใช้อย่างง่ายตามความสนใจ โดยเลือกใช้วัสดุเหลือใช้ให้เกิดประโยชน์ พร้อมสะท้อนความภาคภูมิใจในผลงานของตนเองเบื้องต้นได้

๘.๒ ผลลัพธ์การเรียนรู้รายระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

๑. วางแผนและแก้ปัญหาในการทำงานบ้านหรือการประดิษฐ์ชิ้นงาน ที่มีข้อจำกัดหรือเงื่อนไข ๑-๒ เงื่อนไข (เช่น เวลา, ทรัพยากร) พร้อมอธิบายขั้นตอนการทำงานที่เหมาะสม
๒. ออกแบบและสร้างสรรค์งานที่แปลกใหม่หรือต่อยอดจากของเดิม มีกระบวนการทำงานอย่างเป็นระบบ (วางแผน ลงมือทำ ตรวจสอบ ปรับปรุง) ได้ด้วยตนเอง
๓. อภิปรายหลักการเบื้องต้นของการประกอบอาชีพสุจริต และวิเคราะห์โอกาสในการสร้างรายได้ จากความสนใจหรือทักษะที่ตนเองมี
๔. จำแนกประเภทของสินค้าและบริการ สำรวจความต้องการเบื้องต้นของผู้บริโภค เพื่อนำมาจัดกลุ่มเป็นแนวคิดในการผลิตสินค้าตามความสนใจ
๕. สร้างเกณฑ์การตัดสินใจในการเลือกซื้อวัตถุดิบ หรือสร้างทางเลือกในการแก้ปัญหาการทำงาน เพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่คุ้มค่าและประหยัดที่สุด
๖. รวบรวมข้อมูล จัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายอย่างง่าย ประเมินต้นทุน-กำไรเบื้องต้น พร้อมตระหนักถึงความพอเพียงในการใช้จ่าย
๗. นำเสนอแนวคิด หรือโฆษณาสินค้า/บริการของตนเองผ่านช่องทางที่เหมาะสม ทำงานร่วมกับผู้อื่น รับฟังคำติชม และเคารพความคิดเห็นของสมาชิกในทีม
๘. สร้างชิ้นงาน หรือผลิตสินค้าเบื้องต้นเพื่อทดลองจัดจำหน่าย โดยคำนึงถึงหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ความปลอดภัย และการใช้ทรัพยากรอย่างยั่งยืน

๘.๓ ผลลัพธ์การเรียนรู้รายระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

๑. วางแผน จัดการ และแก้ปัญหาในการดูแลความเป็นอยู่ของสมาชิกในครอบครัว หรือการปฏิบัติโครงการอาชีพที่มีเงื่อนไขซับซ้อน โดยมีความยืดหยุ่นและปรับเปลี่ยนได้ตามสถานการณ์
๒. ทำงานเป็นทีมอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อสร้างสรรค์สินค้าหรือบริการ แบ่งบทบาทหน้าที่ชัดเจน ตรวจสอบข้อบกพร่อง ช่วยแนะนำผู้อื่น และแก้ไขความขัดแย้งในการทำงานร่วมกันได้
๓. อธิบายและประยุกต์ใช้คุณลักษณะของการเป็นผู้ประกอบการที่ดีตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อนำไปสู่การดำเนินชีวิตและการประกอบอาชีพในอนาคต
๔. สร้างเกณฑ์การตัดสินใจ กำหนดราคาสินค้า คำนวณต้นทุน กำไร ขาดทุน และประเมินความเสี่ยงเบื้องต้นในการวางแผนธุรกิจจำลองของตนเอง

๕. เลือกใช้อุปกรณ์ เทคโนโลยี และแพลตฟอร์มที่เหมาะสม ในการรวบรวมข้อมูลการขาย จัดทำบัญชี และวิเคราะห์ผลประกอบการเพื่อสร้างทางเลือกในการพัฒนาสินค้า

๖. วางแผนการตลาดเบื้องต้น ติดต่อสื่อสารเพื่อจำหน่ายสินค้า นำเสนอจุดเด่นของผลิตภัณฑ์ น้อมรับข้อคิดเห็นจากลูกค้าเพื่อนำไปปรับปรุง และมีจรรยาบรรณในการขาย

๗. ดำเนินการผลิตและจำหน่ายสินค้าหรือบริการจริง (เช่น ในกิจกรรมของโรงเรียน) สรุปผลประกอบการ และสะท้อนผลการเรียนรู้ ข้อจำกัด และผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อตนเองและส่วนรวมเพื่อการพัฒนาต่อยอด

๙. โครงสร้างเวลาเรียน

โครงสร้างเวลาเรียนสาระการเรียนรู้รายวิชาการจัดการในครัวเรือนและการประกอบการ

ระดับชั้น	รายวิชา	จำนวนชั่วโมง/ต่อปี
ประถมศึกษาปีที่ ๔	การจัดการในครัวเรือน ๑	๔๐
ประถมศึกษาปีที่ ๕	การจัดการในครัวเรือน ๒	๔๐
ประถมศึกษาปีที่ ๖	การจัดการในครัวเรือน ๓	๔๐

๑๐. คำอธิบายรายวิชา

คำอธิบายรายวิชาการจัดการในครัวเรือนและการประกอบการ

ง ๑๔๑๐๑

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

กลุ่มสาระการจัดการในครัวเรือนฯ

เวลาเรียน ๔๐ ชั่วโมง/ปี

ศึกษาและฝึกปฏิบัติการดูแลรักษาสถานที่ต่างๆ ของบ้านและดูแลของใช้ส่วนตัว สังเกตความเป็นอยู่ของสมาชิกในบ้านเพื่ออาสาแบ่งเบาภาระผู้ปกครองตามกำลังของตนเอง วางแผนและลงมือทำงานบ้านอย่างเป็นระบบโดยคำนึงถึงเหตุผลและวิธีทำงานแบบต่างๆ ใช้ทรัพยากรและพลังงานอย่างประหยัด คุ่มค่า และปลอดภัย สำรวจความสนใจของตนเองเกี่ยวกับอาชีพต่างๆ จากการศึกษาข้อมูลและแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับบุคคลที่หลากหลายโดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติ (Active Learning) ผสานกระบวนการคิด (Thinking-Based Learning) การสำรวจ และการแก้ปัญหาอย่างง่ายตามขั้นตอน

เพื่อให้ผู้เรียนเกิดทักษะในการจัดการงานบ้านและการทำงานอย่างเป็นระบบเบื้องต้นเพื่อให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะเกี่ยวกับการจัดการตนเอง การคิดขั้นสูง การสื่อสาร มีเจตคติที่ดีต่อการทำงาน มุ่งมั่นในการทำงาน ไม่ย่อท้อ มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่เป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง และเกิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ที่สง่างาม กระตือรือร้น พร้อมทั้งแลกเปลี่ยนแนวคิดร่วมกับผู้อื่น

ผลลัพธ์การเรียนรู้รายวิชาการจัดการครัวเรือนฯ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

๑. ดูแลรักษาสถานที่ต่างๆ ของบ้านและของใช้ส่วนตัวด้วยความรับผิดชอบ เพื่อแบ่งเบาภาระผู้ปกครอง
๒. ช่วยเหลือและดูแลความเป็นอยู่ของสมาชิกในบ้านตามกำลังของตนเองอย่างกระตือรือร้น
๓. วางแผนและทำงานบ้านอย่างเป็นระบบ โดยคำนึงถึงเหตุและผลของการทำงาน
๔. ใช้ทรัพยากร พลังงาน และอุปกรณ์ในการทำงานบ้านอย่างประหยัด คุ่มค่า และปลอดภัย
๕. สำรวจความสนใจของตนเองเกี่ยวกับอาชีพที่หลากหลาย และประเมินผลการทำงานของตนเองด้วยความภาคภูมิใจ

ความภาคภูมิใจ

รวม ๕ ผลลัพธ์การเรียนรู้

คำอธิบายรายวิชาการจัดการในครัวเรือนและการประกอบการ

ง ๑๕๑๐๑

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

กลุ่มสาระการจัดการในครัวเรือนฯ

เวลาเรียน ๔๐ ชั่วโมง/ปี

ศึกษาและฝึกปฏิบัติการทำงานอย่างเป็นระบบ สร้างสรรค์งานที่แปลกใหม่หรือต่อยอดจากของเดิม ด้วยตนเองหรือร่วมกับเพื่อนตามหน้าที่และบทบาท กำหนดเป้าหมายที่เป็นไปได้ประยุกต์ใช้ความรู้ในการวางแผนการทำงาน ลงมือทำตามแผนโดยใช้ทรัพยากร พลังงานและเทคโนโลยีอย่างรู้คุณค่าและพอเพียง ตรวจสอบแก้ไข และปรับปรุงการทำงาน ศึกษาข้อมูลอาชีพที่สนใจ สำรวจและพัฒนาตนเองสู่อาชีพที่เป็นเป้าหมาย ฝึกทักษะพื้นฐานในการผลิตสินค้าหรือบริการอย่างง่าย โดยคำนึงถึง หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติสืบสานกระบวนการคิด (Thinking-Based Learning) การทำงานเป็นทีม และการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น เพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะในการวางแผนการทำงานและการเป็นผู้ประกอบการเบื้องต้น

เพื่อให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะเกี่ยวกับการจัดการตนเอง การคิดขั้นสูง การรวมพลังทำงานเป็นทีม มีความรับผิดชอบ ขยัน อดทน ซื่อสัตย์ ประณีต กล้าแสดงความคิดเห็นรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น เข้าใจและยอมรับความสามารถของสมาชิกที่แตกต่างกัน มีเจตคติที่ดีต่อการประกอบอาชีพสุจริต และเกิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่

ผลลัพธ์การเรียนรู้รายวิชาการจัดการครัวเรือนฯ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

๑. ทำงานอย่างเป็นระบบ วางแผน ลงมือทำ ตรวจสอบ และแก้ไขปรับปรุงงานได้ด้วยตนเอง
๒. ทำงานร่วมกับเพื่อนเป็นทีม แบ่งหน้าที่และรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย กล้าแสดงความคิดเห็น และรับฟังผู้อื่น
๓. สร้างสรรค์งานหรือต่อยอดสิ่งของเครื่องใช้อย่างง่ายโดยใช้เทคโนโลยีและทรัพยากรอย่างคุ้มค่า
๔. ศึกษาและวิเคราะห์แนวทาง รวมถึงโอกาสในการสร้างรายได้จากสิ่งที่ตนเองสนใจ
๕. ฝึกทักษะเบื้องต้นในการผลิตสินค้าและบริการ โดยบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

รวม ๕ ผลลัพธ์การเรียนรู้

คำอธิบายรายวิชาการจัดการในครัวเรือนและการประกอบการ

ง ๑๖๑๐๑

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

สาระการเรียนรู้การจัดการในครัวเรือนฯ

เวลาเรียน ๔๐ ชั่วโมง/ปี

ศึกษาและฝึกปฏิบัติการดูแลสมาชิกในบ้านตามแผนที่วางไว้ซึ่งสามารถปรับเปลี่ยนยืดหยุ่นตามสถานการณ์ได้อย่างเหมาะสมกับบริบท ทำงานเป็นทีมร่วมกับผู้อื่น ค้นหาแนวทางและโอกาสในการจัดจำหน่าย สร้างรายได้ตามความสนใจ วางแผนการผลิต การพัฒนาสินค้าและบริการอย่างเป็นระบบ คำนวณต้นทุน ทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย กำหนดราคาสินค้า ลงมือผลิตและจำหน่ายสินค้าหรือบริการ นำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการและการสื่อสารเพื่อนำเสนอสินค้า สรุปผล ประเมินผลและสะท้อนความคิด เพื่อนำไปสู่การพัฒนาต่อยอด โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบโครงการ (Project-Based Learning) ผสานกระบวนการคิด (Thinking-Based Learning) การแก้ปัญหาความขัดแย้ง และการคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ เพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะทางสังคมและทักษะการประกอบอาชีพ

เพื่อให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีม การคิดขั้นสูง การเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง ร่วมกันแก้ไขความขัดแย้งอย่างมีเหตุผล มีทักษะทางสังคมในการทำงานประยุกต์ใช้ทักษะพื้นฐานของการเป็นผู้ประกอบการที่ดีตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และแสดงออกถึงคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่อย่างยั่งยืน

ผลลัพธ์การเรียนรู้รายวิชาการจัดการครัวเรือนฯ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

๑. วางแผนและดูแลความเป็นอยู่ของสมาชิกในบ้านโดยยืดหยุ่นตามสถานการณ์และคำนึงถึงความปลอดภัย
๒. ทำงานเป็นทีมร่วมกับผู้อื่นอย่างเป็นระบบ สามารถแก้ไขปัญหาและความขัดแย้งในการทำงานได้อย่างเหมาะสม
๓. วางแผนการผลิต พัฒนาสินค้าและบริการ และคำนวณต้นทุนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
๔. ลงมือผลิต นำเสนอ และจำหน่ายสินค้าหรือบริการ โดยประยุกต์ใช้เทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องอย่างสร้างสรรค์
๕. ทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย สรุปผลประกอบการ และประเมินประสบการณ์เพื่อพัฒนาต่อยอดผลงานของตนเอง

รวม ๕ ผลลัพธ์การเรียนรู้

๑๑. โครงสร้างรายวิชา

โครงสร้างรายวิชาการจัดการในครัวเรือนและการประกอบการ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

เวลา ๔๐ ชั่วโมง

ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้ สมรรถนะ	ผลลัพธ์ การเรียนรู้	สมรรถนะหลัก	สมรรถนะเฉพาะ	สาระสำคัญ/ความคิดรวบ ยอด	เวลา	น้ำหนัก คะแนน	ภาระงาน/ชิ้นงาน
๑	ครอบครัวดี รัก ความสะอาด	ดูแลบ้านและความ เป็นอยู่ของสมาชิกใน บ้านรวมถึงแบ่งเบาภาระ ผู้ปกครอง ด้วยความ รับผิดชอบ กระตือรือร้น และมุ่งมั่นในการทำงาน นำไปสู่การวางแผนและ ลงมือทำงานอย่างเป็น ระบบ	๑. การจัดการ ตนเอง ๒. การคิดขั้นสูง ๓. การสื่อสาร ๖. การอยู่ร่วมกับ ธรรมชาติและ วิทยาการอย่าง ยั่งยืน	ดูแลบ้านเพื่อแบ่งเบา ภาระผู้ปกครอง ด้วย ความรับผิดชอบ กระตือรือร้นและ มุ่งมั่นในการทำงาน นำไปสู่การวางแผน และลงมือทำงาน อย่างเป็นระบบ	ดูแลบ้านและความเป็นอยู่ ของคนในครอบครัว มีความ รับผิดชอบ และมุ่งมั่นใน การทำงาน มีการวางแผน และลงมือทำงานอย่างเป็น ระบบ โดยคำนึงถึงเหตุและ ผลของวิธีทำงานแบบต่างๆ ใช้ทรัพยากร พลังงานและ เทคโนโลยี อย่างรู้คุณค่า	๑๐	๒๕	ใบงานที่ ๑.๑ เรื่อง การดูแลของใช้ส่วนตัว และ ใบงานที่ ๑.๒ เรื่อง การดูแลเสื้อผ้าและ เครื่องแต่งกายขณะ สวมใส่
๒	งานประดิษฐ์ สร้างสรรค์จาก วัสดุเหลือใช้	สร้างชิ้นงานจากวัสดุ เหลือใช้ได้ วางแผนการ ผลิต พัฒนาสินค้าและ บริการ และคำนวณ ต้นทุนตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง	๑.คิดขั้นสูง ๒.การอยู่ร่วมกับ ธรรมชาติ ๓. การจัดการ ตนเอง	งานประดิษฐ์ วาง แผนการผลิต พัฒนา สินค้าและบริการ และคำนวณต้นทุน ตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง	นักเรียนเรียนรู้การนำวัสดุ เหลือใช้ในชีวิตประจำวัน กลับมาใช้ให้เกิดประโยชน์ ผ่านการออกแบบและ สร้างสรรค์ชิ้นงานง่าย ๆ อย่างปลอดภัย มีความคิด	๑๐	๒๕	งานประดิษฐ์ สร้างสรรค์จากวัสดุ เหลือใช้

ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ	ผลลัพธ์การเรียนรู้	สมรรถนะหลัก	สมรรถนะเฉพาะ	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	เวลา	น้ำหนักคะแนน	ภาระงาน/ชิ้นงาน
				มูลค่าเพิ่มขึ้น ตรวจสอบและแก้ไข ข้อบกพร่องจากการ ทำงานได้ด้วยตนเอง และร่วมกับผู้อื่น	สร้างสรรค์ รู้จักใช้ ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า และ เห็นคุณค่าของการลด ปริมาณขยะเพื่อสิ่งแวดล้อม ที่ยั่งยืน			
๓	เด็กรุ่นใหม่ ทันเทคโนโลยี	ทำงานอย่างเป็นระบบ รวมทั้งสร้างงานที่แปลก ใหม่หรือต่อยอดจาก ของเดิมด้วยตนเอง หรือ ร่วมกับในชุมชนรำนัน และผู้อื่นตามหน้าที่และ บทบาท ที่สอดคล้องกับ การเปลี่ยนแปลงใน สถานการณ์ต่างๆ อย่าง เหมาะสม	๑. การจัดการ ตนเอง๒. การคิด ขั้นสูง ๓. การสื่อสาร ๖. การอยู่ร่วมกับ ธรรมชาติและ วิทยาการอย่าง ยั่งยืน	ทำงานอย่างเป็น ระบบรวมทั้งสร้าง งานที่แปลกใหม่หรือ ต่อยอดจากของเดิม ด้วยตนเองหรือ ร่วมกับสมาชิกใน ครอบครัว เพื่อนและ ผู้อื่น เหมาะสมกับ การเปลี่ยนแปลงใน สถานการณ์ต่างๆ	ทำงานอย่างเป็นระบบ รวมทั้งสร้างงานที่แปลกใหม่ หรือร่วมกับในชุมชนรำนัน และผู้อื่นตามหน้าที่และ บทบาท ที่สอดคล้องกับการ เปลี่ยนแปลงในสถานการณ์ ต่างๆ อย่างเหมาะสม ประยุกต์ใช้ความรู้ในการ วางแผนการทำงานที่ คำนึงถึงความปลอดภัยเป็น หลัก	๑๐	๒๕	ชิ้นงานและกิจกรรม เล่นเกมแข่งขันสร้าง บ้านจากวัสดุใกล้ตัว เช่น ไม้ไอศกรีม ทางมะพร้าว (ขึ้น วางแผน, ขึ้นลงมือทำ, ขึ้นตรวจสอบ, ขึ้น แก้ไขและปรับปรุง)
๔	เด็กน้อย รายได้เสริม	๕๔๐๓ ค้นหาแนวทาง และโอกาสในการจัด จำหน่าย สร้างรายได้ตาม ความสนใจของตนเอง และมีเจตคติที่ดีต่อการ	๑. การจัดการ ตนเอง ๒. การคิดขั้นสูง ๓. การสื่อสาร	ค้นหาแนวทางและ โอกาสในการจัด จำหน่าย หรือสร้าง รายได้ตามความ สนใจของตนเอง และ	ศึกษาแนวทางและโอกาสใน การจัดจำหน่าย สร้างรายได้ ตามความสนใจของตนเอง และมีเจตคติที่ดีต่อการ ประกอบอาชีพสุจริตใน	๑๐	๒๕	ใบงานแบบสำรวจ ความสนใจของตนเอง เพื่อนำไปสู่การสร้าง เสริมประสบการณ์ การเป็นผู้ประกอบการ

ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้ สมรรถนะ	ผลลัพธ์ การเรียนรู้	สมรรถนะหลัก	สมรรถนะเฉพาะ	สาระสำคัญ/ความคิดรวบ ยอด	เวลา	น้ำหนัก คะแนน	ภาระงาน/ชิ้นงาน
		ประกอบอาชีพสุจริตใน ชุมชนรمان โดย ประยุกต์ใช้ความรู้และ ทักษะพื้นฐานของการ เป็นผู้ประกอบการที่ดี ตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง	๖. การอยู่ร่วมกับ ธรรมชาติและ วิทยาการอย่าง ยั่งยืน	มีเจตคติที่ดีต่อการ ประกอบอาชีพสุจริต โดยประยุกต์ใช้ ความรู้และทักษะ พื้นฐานการเป็น ผู้ประกอบการที่ดี	ชุมชนรمان โดยประยุกต์ใช้ ความรู้และทักษะพื้นฐาน ของการเป็นผู้ประกอบการ ที่ดี			เบื้องต้น เรียนรู้เรื่อง อาชีพต่างๆ
รวม						๔๐	๑๐๐	

โครงสร้างรายรายวิชาการจัดการในครัวเรือนและการประกอบการ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

เวลา ๔๐ ชั่วโมง

ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้ สมรรถนะ	ผลลัพธ์ การเรียนรู้	สมรรถนะหลัก	สมรรถนะเฉพาะ	สาระสำคัญ/ความคิดรวบ ยอด	เวลา	น้ำหนัก คะแนน	ภาระงาน/ชิ้นงาน
๑.	ดูแลบ้านอย่าง คุณค่า	ดูแลบ้านและความเป็นอยู่ของสมาชิกในบ้านรวมถึงแบ่งเบาภาระผู้ปกครอง ด้วยความรับผิดชอบ กระตือรือร้น และมุ่งมั่นในการทำงาน นำไปสู่การวางแผนและลงมือทำงานอย่างเป็นระบบโดยคำนึงถึงเหตุและผลของวิธีทำงานแบบต่างๆ ใช้ทรัพยากร พลังงานและเทคโนโลยี อย่างรู้คุณค่า พอเพียง เหมาะสมกับสถานะทางเศรษฐกิจ ให้เกิดประโยชน์และคำนึงถึงผลเสียต่อตนเองและใน	๑. การจัดการตนเอง ๒. การคิดขั้นสูง ๓. การสื่อสาร ๔. การรวมพลังทำงานเป็นทีม ๕. การเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง ๖. การอยู่ร่วมกับธรรมชาติและวิทยาการอย่างยั่งยืน	๑. การดูแลบ้านและความเป็นอยู่ของสมาชิกในบ้าน	ดูแลบ้านและความเป็นอยู่ของคนในครอบครัว มีความรับผิดชอบ และมุ่งมั่นในการทำงาน มีการวางแผนและลงมือทำงานอย่างเป็นระบบ โดยคำนึงถึงเหตุและผลของวิธีทำงานแบบต่างๆ ใช้ทรัพยากร พลังงานและเทคโนโลยี อย่างรู้คุณค่า พอเพียง เหมาะสมกับสถานะทางเศรษฐกิจ ให้เกิดประโยชน์และคำนึงถึงผลเสียต่อตนเองและในชุมชนรำนันโดยคำนึงถึงความปลอดภัยและการอยู่ร่วมกันด้วยดี	๑๐	๒๕	ใบงาน และแบบ สังเกตพฤติกรรม

ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้ฐาน สมรรถนะ	ผลลัพธ์ การเรียนรู้	สมรรถนะหลัก	สมรรถนะเฉพาะ	สาระสำคัญ/ความคิดรวบ ยอด	เวลา	น้ำหนัก คะแนน	ภาระงาน/ชิ้นงาน
		ชุมชนรามาณ์โดยคำนึงถึง ความปลอดภัยและการ อยู่ร่วมกันด้วยดีเป็นหลัก						
๒.	งานผ้าและงาน ช่างพื้นฐาน	เย็บผ้าและซ่อมแซม เสื้อผ้าได้ สร้างชิ้นงาน จากวัสดุเหลือใช้ได้ วาง แผนการผลิต พัฒนา สินค้าและบริการ และ คำนวณต้นทุนตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง	๑.คิดขั้นสูง ๒.การอยู่ร่วมกับ ธรรมชาติ ๓. การจัดการ ตนเอง	ทักษะงานผ้า นักเรียนวางแผนการ ผลิต พัฒนาสินค้า และบริการ และ คำนวณต้นทุนตาม หลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง มูลค่าเพิ่มขึ้น ตรวจสอบและแก้ไข ข้อบกพร่องจากการ ทำงานได้ด้วยตนเอง และร่วมกับผู้อื่น	งานผ้าและงานช่างพื้นฐาน เป็นทักษะสำคัญที่ช่วยใ้ นักเรียนสามารถดูแล ซ่อมแซม และยืดอายุการใช้ งานของเสื้อผ้าและเครื่องใช้ ในชีวิตประจำวันได้อย่าง เหมาะสม โดยเรียนรู้การใช้ เครื่องมือและอุปกรณ์งาน ผ้าอย่างถูกต้องและ ปลอดภัย ฝึกปฏิบัติทักษะ พื้นฐาน ได้แก่ การเนา การ ด้นถอยหลัง และการเย็บ กระดุมแบบ ๒ รูและ ๔ รู เพื่อพัฒนาความประณีต ความรับผิดชอบ ความ อดทน และการทำงานอย่าง เป็นขั้นตอน	๑๐	๒๕	๑.ผืนงานฝึกการเนา ๒.ผืนงานฝึกการด้น ถอยหลัง ๓.ผืนงานฝึกเย็บ กระดุม ๒ รู ๔.ผืนงานฝึกเย็บ กระดุม ๔ รู ๕.ชิ้นงานซ่อมแซม เสื้อผ้าเบื้องต้น

ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้ฐาน สมรรถนะ	ผลลัพธ์ การเรียนรู้	สมรรถนะหลัก	สมรรถนะเฉพาะ	สาระสำคัญ/ความคิดรวบ ยอด	เวลา	น้ำหนัก คะแนน	ภาระงาน/ชิ้นงาน
					นักเรียนสามารถนำความรู้ และทักษะที่ได้รับไป ประยุกต์ใช้ในการซ่อมแซม เสื้อผ้าเบื้องต้น ช่วยลด ค่าใช้จ่ายในครอบครัว ใช้ ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า และ สร้างนิสัยการพึ่งพาตนเอง ตามแนวทางหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง			
๓.	การทำงานที่ คำนึงถึงความ ปลอดภัย	ทำงานอย่างเป็นระบบ รวมทั้งสร้างงานที่แปลก ใหม่หรือต่อยอดจาก ของเดิมด้วยตนเอง หรือ ร่วมกับในชุมชนราชมัน และผู้อื่นตามหน้าที่และ บทบาท ที่สอดคล้องกับ การเปลี่ยนแปลงใน สถานการณ์ต่างๆ อย่าง เหมาะสมโดยกำหนด เป้าหมายที่เป็นไปได้ ประยุกต์ใช้ความรู้ในการ	๑. การจัดการ ตนเอง ๒. การคิดขั้นสูง ๓. การสื่อสาร ๔. การรวมพลัง ทำงานเป็นทีม ๕. การเป็นพลเมือง ที่เข้มแข็ง ๖. การอยู่ร่วมกับ ธรรมชาติและ วิทยาการอย่าง ยั่งยืน	๒. การทำงานอย่าง เป็นระบบและ สร้างสรรค์	การจัดการทำงานอย่างเป็น ระบบ รวมทั้งสร้างงานที่ แปลกใหม่หรือต่อยอดจาก ของเดิมด้วยตนเอง หรือ ร่วมกับในชุมชนราชมันและ ผู้อื่นตามหน้าที่และบทบาท ประยุกต์ใช้ความรู้ในการ วางแผนการทำงานที่ คำนึงถึงความปลอดภัยเป็น หลักในการทำงาน +๑	๑๐	๒๕	ชิ้นงาน (เช่น การทำ ผ้าบาติก)

ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้ฐาน สมรรถนะ	ผลลัพธ์ การเรียนรู้	สมรรถนะหลัก	สมรรถนะเฉพาะ	สาระสำคัญ/ความคิดรวบ ยอด	เวลา	น้ำหนัก คะแนน	ภาระงาน/ชิ้นงาน
		วางแผนการทำงานที่ คำนึงถึงความปลอดภัย เป็นหลัก ลงมือทำตาม แผน โดยใช้ทรัพยากร พลังงานและเทคโนโลยี อย่างรู้คุณค่าและ พอเพียง ตรวจสอบแก้ไข และปรับปรุงการทำงาน ให้บรรลุเป้าหมายที่วาง ไว้ด้วยความรับผิดชอบ ขยัน อดทน มุ่งมั่น ซื่อสัตย์ ประณีต กล้า แสดงความคิดเห็น ของ ตนเองรับฟังความคิดเห็น ของผู้อื่น เข้าใจและ ยอมรับความสามารถ ของสมาชิกทีมที่แตกต่าง กัน ร่วมกันแก้ไขความ ขัดแย้งมีทักษะทางสังคม ในการทำงาน						

ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้ฐาน สมรรถนะ	ผลลัพธ์ การเรียนรู้	สมรรถนะหลัก	สมรรถนะเฉพาะ	สาระสำคัญ/ความคิดรวบ ยอด	เวลา	น้ำหนัก คะแนน	ภาระงาน/ชิ้นงาน
๔.	เจตคติที่ดีต่อ การประกอบ อาชีพสุจริต	ค้นหาแนวทางและ โอกาสในการจัดจำหน่าย สร้างรายได้ตามความ สนใจของตนเอง และมี เจตคติที่ดีต่อการ ประกอบอาชีพสุจริตใน ชุมชนรمان โดย ประยุกต์ใช้ความรู้และ ทักษะพื้นฐานของการ เป็นผู้ประกอบการที่ดี ตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง ในการ วางแผนการผลิต การ พัฒนาสินค้าและบริการ อย่างเป็นระบบด้วย ตนเอง หรือร่วมกับ ครอบครัวและผู้อื่น	๑. การจัดการ ตนเอง ๒. การคิดขั้นสูง ๓. การสื่อสาร ๔. การรวมพลัง ทำงานเป็นทีม ๕. การเป็นพลเมือง ที่เข้มแข็ง ๖. การอยู่ร่วมกับ ธรรมชาติและ วิทยาการอย่าง ยั่งยืน	๓. การประกอบการ และโอกาสทางอาชีพ	วิเคราะห์ปัจจัยใน สถานการณ์และประยุกต์ใช้ ความรู้และทักษะพื้นฐาน เพื่อแก้ปัญหาอย่าง สร้างสรรค์และมีเจตคติที่ดี ต่อการประกอบอาชีพสุจริต การวางแผนการผลิต การ พัฒนาสินค้า	๑๐	๒๕	ใบงานแบบสำรวจ ความสนใจของตนเอง เพื่อนำไปสู่การสร้าง เสริมประสบการณ์ การเป็นผู้ประกอบการ เบื้องต้น
รวม						๔๐	๑๐๐	

โครงสร้างรายรายวิชาการจัดการในครัวเรือนและการประกอบการ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

เวลา ๔๐ ชั่วโมง

ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ	ผลลัพธ์การเรียนรู้	สมรรถนะหลัก	สมรรถนะเฉพาะ	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	เวลา	น้ำหนักคะแนน	ภาระงาน/ชิ้นงาน
๑	การวางแผนและลงมือทำงานอย่างรู้คุณค่า	ดูแลบ้านและความเป็นอยู่ของสมาชิกในบ้านรวมถึงแบ่งเบาภาระผู้ปกครองด้วยความรับผิดชอบ รับผิดชอบต่อร้น และมุ่งมั่นในการทำงาน นำไปสู่การวางแผนและลงมือทำงานอย่างเป็นระบบโดยคำนึงถึงเหตุและผลของวิธี ทำงานแบบต่างๆ ใช้ทรัพยากร พลังงานและ เทคโนโลยี อย่างรู้คุณค่า พอเพียง เหมาะสมกับสถานะ	๑. การจัดการตนเอง ๒. การคิดขั้นสูง ๓. การสื่อสาร ๔. การรวมพลังทำงานเป็นทีม ๕. การเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง ๖. การอยู่ร่วมกับธรรมชาติและวิทยาการอย่างยั่งยืน	ดูแลบ้านและความเป็นอยู่ของสมาชิกในบ้าน รวมถึงแบ่งเบาภาระผู้ปกครอง ด้วยความรับผิดชอบและ ภาระต่อผู้อื่น โดยคำนึงถึงความปลอดภัย และการอยู่ร่วมกันด้วยดี เป็นหลัก	การทำงานโดยคำนึงถึงเหตุและผลอย่างรู้คุณค่า ที่เหมาะสมกับสถานะทาง เศรษฐกิจ ให้เกิดประโยชน์ เพื่อแก้ปัญหาอย่าง สร้างสรรค์และร่วมกัน ทำงานอย่างเป็นระบบโดย คำนึงถึงเหตุและผลของวิธี ทำงานแบบต่างๆ ใช้ ทรัพยากร พลังงานและ เทคโนโลยี อย่างรู้คุณค่า พอเพียง	๑๐	๒๕	แบบฝึกหัด การลงมือทำงานตามแผนที่วางไว้อย่างเป็นขั้นตอน โดยคำนึงถึงการใช้ ทรัพยากร พลังงาน และเทคโนโลยีอย่างรู้คุณค่าและพอเพียง

ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ	ผลลัพธ์การเรียนรู้	สมรรถนะหลัก	สมรรถนะเฉพาะ	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	เวลา	น้ำหนักคะแนน	ภาระงาน/ชิ้นงาน
		ทาง เศรษฐกิจ ให้เกิดประโยชน์และคำนึงถึงผลเสียต่อตนเองและในชุมชน รมันโดยคำนึงถึงความปลอดภัยและการ อยู่ร่วมกัน ด้วยดีเป็นหลัก						
๒	งานช่างและงานประดิษฐ์เพื่อชีวิต	ใช้เครื่องมือและซ่อมแซมของใช้ได้ สร้างชิ้นงานจากวัสดุเหลือใช้ได้ วางแผนการผลิต พัฒนาสินค้าและบริการ และคำนวณต้นทุนตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง	๑. การจัดการตนเอง ๒. การคิดขั้นสูง ๓. การสื่อสาร ๔. การรวมพลังทำงานเป็นทีม ๕. การเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง ๖. การอยู่ร่วมกับธรรมชาติและ วิทยาการอย่างยั่งยืน	งานช่างพื้นฐาน สร้างชิ้นงานจากวัสดุเหลือใช้ได้ วางแผนการผลิต พัฒนาสินค้าและบริการ และคำนวณต้นทุนตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง	การซ่อมแซมและประดิษฐ์ เป็นทักษะพื้นฐานที่ช่วยให้นักเรียนสามารถดูแลรักษา ซ่อมแซม และดัดแปลง สิ่งของเครื่องใช้ใน ชีวิตประจำวันให้กลับมาใช้ งานได้อย่างเหมาะสมและปลอดภัย ตลอดจน สร้างสรรค์ชิ้นงานใหม่จาก วัสดุหรือสิ่งของที่มีอยู่ โดยใช้กระบวนการคิด วิเคราะห์ วางแผน และลงมือปฏิบัติอย่างเป็นระบบ	๑๐	๒๕	ชิ้นงานประดิษฐ์

ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ	ผลลัพธ์การเรียนรู้	สมรรถนะหลัก	สมรรถนะเฉพาะ	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	เวลา	น้ำหนักคะแนน	ภาระงาน/ชิ้นงาน
					คำนึงถึงความประหยัด ความคุ้มค่า และการใช้ทรัพยากรอย่างรู้คุณค่า อันนำไปสู่การแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน การพึ่งพาตนเอง และการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง			
๓	บทบาทที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในสถานการณ์ต่างๆ	ทำงานอย่างเป็นระบบ รวมทั้งสร้างงานที่แปลกใหม่หรือต่อยอดจากของเดิมด้วยตนเองหรือร่วมกับในชุมชน ประยุกต์ใช้ความรู้ในการวางแผนการทำงานที่คำนึงถึงความปลอดภัยเป็นหลัก ลงมือทำตามแผนโดยใช้ทรัพยากร	๑. การจัดการตนเอง ๒. การคิดขั้นสูง ๓. การสื่อสาร ๔. การรวมพลังทำงานเป็นทีม ๕. การเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง ๖. การอยู่ร่วมกับธรรมชาติและวิทยาการอย่างยั่งยืน	ทำงานอย่างเป็นระบบ รวมทั้งสร้างงานที่แปลกใหม่หรือต่อยอดจากของเดิมด้วยตนเองหรือร่วมกับสมาชิกในครอบครัว เพื่อนและผู้อื่น เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงในสถานการณ์ต่างๆ	การสร้างงานที่แปลกใหม่ต่อยอดจากของเดิมด้วยตนเองหรือร่วมกับในชุมชนราชมั่น และผู้เฒ่าตามหน้าที่และบทบาทอย่างเหมาะสมโดยกำหนดเป้าหมายที่เป็นไปได้ ประยุกต์ใช้ความรู้ในการวางแผนการทำงานที่คำนึงถึงความปลอดภัยเป็นหลัก	๑๐	๒๕	แบบฝึกหัด การปรับตัวในสถานการณ์ใหม่ รับรู้และปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ในชีวิต

ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้ฐาน สมรรถนะ	ผลลัพธ์ การเรียนรู้	สมรรถนะหลัก	สมรรถนะเฉพาะ	สาระสำคัญ/ความคิดรวบ ยอด	เวลา	น้ำหนัก คะแนน	ภาระงาน/ชิ้นงาน
		พลังงานและ เทคโนโลยีอย่างรู้ คุณค่าและพอเพียง ตรวจสอบแก้ไขและ ปรับปรุงการทำงาน ให้บรรลุเป้าหมายที่ วางไว้ด้วยความ รับผิดชอบ ขยัน อดทน มุ่งมั่น ซื่อสัตย์ ประณีต						
๔	สร้างรายได้ตาม ความสนใจของ ตนเอง	ค้นหาแนวทางและ โอกาสในการจัด จำหน่าย สร้าง รายได้ตามความ สนใจของตนเอง และมีเจตคติที่ดีต่อ การประกอบอาชีพ สุจริตในชุมชนรามัน โดยประยุกต์ใช้ ความรู้และทักษะ พื้นฐานของการเป็น	๑. การจัดการตนเอง ๒. การคิดขั้นสูง ๓. การสื่อสาร ๔. การรวมพลัง ทำงานเป็นทีม ๕. การเป็นพลเมืองที่ เข้มแข็ง ๖. การอยู่ร่วมกับ ธรรมชาติและ วิทยาการอย่างยั่งยืน	ค้นหาแนวทางและ โอกาสในการจัดจำหน่าย หรือ สร้างรายได้ตาม ความสนใจของตนเอง และมีเจตคติที่ดีต่อการ ประกอบอาชีพสุจริต โดยประยุกต์ใช้ความรู้ และทักษะพื้นฐานการ เป็นผู้ประกอบการที่ดี ตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง	สำรวจความสนใจของ ตนเองเพื่อนำไปสู่การ ประกอบอาชีพสุจริต การ วางแผนการผลิต การ พัฒนาสินค้าและ การ ตรวจหาข้อผิดพลาดและ แก้ไข เรียนรู้ เพื่อปรับปรุง แก้ไขอย่างเป็นระบบตาม แบบพอเพียง	๑๐	๒๕	แบบฝึกหัด การ สำรวจความสนใจของ ตนเอง สร้างแผน ธุรกิจหรือแนวทางใน การสร้างรายได้จาก ความสนใจของตนเอง

ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้ สมรรถนะ	ผลลัพธ์ การเรียนรู้	สมรรถนะหลัก	สมรรถนะเฉพาะ	สาระสำคัญ/ความคิดรวบ ยอด	เวลา	น้ำหนัก คะแนน	ภาระงาน/ชิ้นงาน
		ผู้ประกอบการที่ดี ตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจ พอเพียง ในการว แผนการผลิต การ พัฒนาสินค้าและ บริการอย่างเป็น ระบบด้วยตนเอง หรือร่วมกับ ครอบครัวและผู้อื่น						
รวม						๔๐	๑๐๐	

๑๒. หน่วยการเรียนรู้

หน่วยการเรียนรู้ฐานสมรรถนะที่ ๑ เรื่อง ครอบครัวดี รักความสะอาด

รายวิชา การจัดการในครัวเรือนและการประกอบกร
ภาคเรียนที่ ๑

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔
เวลา ๑๐ ชั่วโมง

๑. ผลลัพธ์การเรียนรู้ชั้นปี

ดูแลบ้านและความเป็นอยู่ของสมาชิกในบ้านรวมถึงแบ่งเบาภาระผู้ปกครอง ด้วยความรับผิดชอบ ภาระต้อหรือร้น และมุ่งมั่นในการทำงาน นำไปสู่การวางแผนและลงมือทำงานอย่างเป็นระบบ

๒. สมรรถนะหลัก

๑. การจัดการตนเอง:

๑.๒ การมีเป้าหมายในชีวิต

(๑.๒.๑ ทำกิจวัตรประจำวันและช่วยทำงานบ้านอย่างพอดี มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเอง)

๒. การคิดขั้นสูง:

๒.๑ ด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

(๒.๑.๑ ระบุความเข้าใจของตนเองเกี่ยวกับสถานการณ์ในชีวิตประจำวัน พร้อมระบุเหตุผลในการเลือก ิธีทำงานแบบต่างๆ)

๓. การสื่อสาร:

๓.๒ ด้านการรับส่งสารบนพื้นฐานความเข้าใจ

(๓.๒.๑ สื่อสารเพื่อแบ่งหน้าที่และทำความเข้าใจกับสมาชิกในครอบครัวเกี่ยวกับการดูแลบ้าน)

๖. การอยู่ร่วมกับธรรมชาติและวิทยาการอย่างยั่งยืน:

๖.๔ การมีคุณลักษณะทางคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ สำหรับการอยู่ร่วมกับธรรมชาติอย่างยั่งยืน

(๖.๔.๑ ช่างสังเกตและวางแผนการใช้ทรัพยากร พลังงาน และเทคโนโลยีในบ้านอย่างประหยัดและรู้ คุณค่า)

๓. สมรรถนะเฉพาะ

ดูแลบ้านเพื่อแบ่งเบาภาระผู้ปกครอง ด้วยความรับผิดชอบ ภาระต้อหรือร้นและมุ่งมั่นในการทำงาน นำไปสู่การวางแผนและลงมือทำงานอย่างเป็นระบบ

๔. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

ดูแลบ้านและความเป็นอยู่ของคนในครอบครัว มีความรับผิดชอบ และมุ่งมั่นในการทำงาน มีการ วางแผนและลงมือทำงานอย่างเป็นระบบ โดยคำนึงถึงเหตุและผลของวิธีทำงานแบบต่างๆ ใช้ทรัพยากร พลังงานและเทคโนโลยี อย่างรู้คุณค่า

๕. จุดประสงค์การเรียนรู้เชิงสมรรถนะ

- (K) **ความรู้:** อธิบายวิธีการและเหตุผลในการดูแลของใช้ส่วนตัว เสื้อผ้า และเครื่องแต่งกายได้อย่างถูกต้องและประหยัดทรัพยากร
- (S) **ทักษะ:** สามารถวางแผนและลงมือปฏิบัติการดูแลของใช้ส่วนตัวและเสื้อผ้าอย่างเป็นระบบ (Plan-Do-Check-Act)
- (A) **คุณลักษณะ:** แสดงออกถึงความรับผิดชอบ กระตือรือร้น และมุ่งมั่นในการทำงานเพื่อแบ่งเบาภาระผู้ปกครอง
- (C) **สมรรถนะ:** ประยุกต์ใช้ทักษะการคิดวิเคราะห์ในการแก้ปัญหาการจัดเก็บสิ่งของในสถานการณ์จริงได้อย่างเหมาะสม

๖. กิจกรรมการเรียนรู้

๖.๑ เรื่อง การดูแลของใช้ส่วนตัว (๓ ชั่วโมง)

ขั้นกระตุ้นให้อยากเรียนรู้: ครูนำภาพเปรียบเทียบระหว่างโต๊ะเรียน/กระเป๋ากลับบ้านที่จัดเรียบร้อยกับรกยุ่งเหยิง ให้นักเรียนร่วมกันตั้งคำถามและวิเคราะห์ว่า "ถ้าเป็นของนักเรียน จะเลือกแบบไหน เพราะเหตุใด?"

ขั้นแสวงหาความรู้และฝึกปฏิบัติ: ให้นักเรียนศึกษาวิธีการดูแลของใช้ส่วนตัวผ่านสื่ออินโฟกราฟิก จากนั้นให้จับคู่ฝึกการจัดกระเป๋านักเรียนและทำความสะอาดอุปกรณ์เครื่องเขียนของตนเอง

ขั้นลงมือปฏิบัติจริงและสะท้อนคิด: นักเรียนลงมือทำ ใบงานที่ ๑.๑ เรื่อง การดูแลของใช้ส่วนตัว จากนั้นครูใช้คำถามสะท้อนคิด (Reflection) ว่า "การดูแลของใช้ส่วนตัวช่วยแบ่งเบาภาระผู้ปกครองได้อย่างไร?"

ขั้นสื่อสารผลการปฏิบัติ: ตัวแทนนักเรียนนำเสนอแผนการจัดเก็บของใช้ส่วนตัวของตนเองหน้าชั้นเรียน

ขั้นปรับประยุกต์ใช้ความรู้และเผยแพร่: นักเรียนรับมอบหมายให้ไปจัดมุมของใช้ส่วนตัวที่บ้าน ถ่ายภาพหรือวาดภาพมาเล่าให้เพื่อนฟังในชั่วโมงถัดไป

๖.๒ เรื่อง การดูแลเสื้อผ้าและเครื่องแต่งกายขณะสวมใส่ (๓ ชั่วโมง)

ขั้นกระตุ้นให้อยากเรียนรู้: ครูเล่าสถานการณ์สมมติ "ชุดนักเรียนเปื้อนคราบอาหารก่อนเข้าเรียน" และให้นักเรียนระดมสมองหาวิธีแก้ปัญหาเฉพาะหน้า

ขั้นแสวงหาความรู้และฝึกปฏิบัติ: เรียนรู้สัญลักษณ์บนป้ายเสื้อผ้าและวิธีการดูแลเสื้อผ้าขณะสวมใส่ (เช่น การนั่ง การรับประทานอาหารไม่ให้หกเลอะเทอะ) ผ่านการเล่นเกมทายสัญลักษณ์

ขั้นลงมือปฏิบัติจริงและสะท้อนคิด: นักเรียนทำ ใบงานที่ ๑.๒ เรื่อง การดูแลเสื้อผ้าและเครื่องแต่งกายขณะสวมใส่ และฝึกปฏิบัติการขจัดคราบเปื้อนเบื้องต้นอย่างง่าย

ขั้นสื่อสารผลการปฏิบัติ: ร่วมกันสรุป "ข้อควรปฏิบัติเพื่อรักษาสภาพเสื้อผ้า" เป็นแผนผังความคิด (Mind Map) บนกระดาน

ขั้นปรับประยุกต์ใช้ความรู้และเผยแพร่: ให้นักเรียนกลับไปสังเกตและช่วยผู้ปกครองคัดแยกผ้าก่อนซักที่บ้าน

๖.๓ เรื่อง การวางแผนดูแลบ้านอย่างเป็นระบบ (๔ ชั่วโมง)

ขั้นกระตุ้นให้อยากเรียนรู้: ให้ดูคลิปวิดีโอสั้นๆ เกี่ยวกับครอบครัวที่ช่วยกันทำความสะอาดบ้านอย่างมีความสุข เพื่อสร้างแรงบันดาลใจ

ขั้นแสวงหาความรู้และฝึกปฏิบัติ: สอนการใช้หลักการ Plan-Do-Check-Act (วางแผน-ลงมือทำ-ตรวจสอบ-แก้ไข) ในการทำงานบ้าน ให้นักเรียนลองเขียนตารางแบ่งหน้าที่ทำงานบ้านง่ายๆ

ขั้นลงมือปฏิบัติจริงและสะท้อนคิด: จัดกิจกรรม "ห้องเรียนจำลอง" แบ่งกลุ่มนักเรียนรับผิดชอบทำความสะอาดมุมต่างๆ ของห้องเรียนอย่างเป็นระบบ พร้อมประเมินการใช้ทรัพยากร (เช่น น้ำและไม้กวาด) อย่างคุ้มค่า

ขั้นสื่อสารผลการปฏิบัติ: แต่ละกลุ่มรายงานผลการทำงาน ปัญหาที่พบ และวิธีแก้ไขปัญหา

ขั้นปรับประยุกต์ใช้ความรู้และเผยแพร่: นักเรียนจัดทำ "พันธสัญญาการแบ่งเบาภาระครอบครัว" โดยระบุงานบ้าน ๑ อย่างที่จะรับผิดชอบด้วยตนเองตลอดภาคเรียน และให้ผู้ปกครองเซ็นรับทราบ

๗. การวัดและประเมินผล

(ในส่วนของประเมินสมรรถนะ ประเมินตามระดับสมรรถนะและพฤติกรรมบ่งชี้ที่ระบุไว้ในข้อ ๒)

สิ่งที่วัดและประเมินผล	วิธีวัด	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
๑. ความรู้ (K)	ตรวจใบงานที่ ๑.๑ และ ๑.๒	แบบประเมินใบงาน	ระดับคุณภาพ ๕ ผ่านเกณฑ์
๒. ทักษะ (S)	สังเกตและตรวจสอบทักษะการวางแผนและการปฏิบัติงาน	แบบประเมินทักษะการคิดและการทำงานอย่างเป็นระบบ	ระดับคุณภาพ ๕ ผ่านเกณฑ์
๓. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ (A)	สังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (ความรับผิดชอบ, กระตือรือร้น)	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ระดับคุณภาพ ๕ ผ่านเกณฑ์
๔. สมรรถนะหลัก (C)	สังเกตสมรรถนะของผู้เรียนในการประยุกต์ใช้ความรู้	แบบประเมินสมรรถนะของผู้เรียน	ระดับคุณภาพ ๕ ผ่านเกณฑ์

๘. สื่อและแหล่งการเรียนรู้

- อินโฟกราฟิกแบบการ์ตูน ๓ มิติ แสดงขั้นตอนการดูแลของใช้ส่วนตัวและเสื้อผ้า (เพื่อดึงดูดความสนใจของผู้เรียนวัยประถมศึกษา)
- อุปกรณ์จำลองสำหรับฝึกปฏิบัติ (เช่น กระเป๋านักเรียน, แปรงสีฟัน, แก้วน้ำ, เสื้อผ้าชุดนักเรียน)
- ใบงานที่ ๑.๑ เรื่อง การดูแลของใช้ส่วนตัว
- ใบงานที่ ๑.๒ เรื่อง การดูแลเสื้อผ้าและเครื่องแต่งกายขณะสวมใส่

๙. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

ผลการจัดการเรียนรู้:

.....

.....

.....

ปัญหา/อุปสรรค:

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข:

.....

.....

.....

หน่วยการเรียนรู้ฐานสมรรถนะที่ ๒ เรื่อง งานประดิษฐ์สร้างสรรค์จากวัสดุเหลือใช้

รายวิชา การจัดการในครัวเรือนและการประกอบกร
ภาคเรียนที่ ๑

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔
เวลา ๑๐ ชั่วโมง

๑. ผลลัพธ์การเรียนรู้ชั้นปี

สร้างชิ้นงานจากวัสดุเหลือใช้ได้ วางแผนการผลิต พัฒนาสินค้าและบริการ และคำนวณต้นทุนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๒. สมรรถนะหลัก (ระดับสมรรถนะและพฤติกรรมบ่งชี้)

๑. **คิดขั้นสูง:** ด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณและคิดสร้างสรรค์: ออกแบบชิ้นงานโดยประยุกต์ใช้วัสดุที่มีอยู่ให้เกิดมูลค่าและประโยชน์สูงสุด
๒. **การอยู่ร่วมกับธรรมชาติ:** การมีคุณลักษณะสำหรับการอยู่ร่วมกับธรรมชาติอย่างยั่งยืน: ตระหนักถึงปัญหาขยะและเลือกใช้วัสดุเหลือใช้เพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม
๓. **การจัดการตนเอง:** การมีเป้าหมายในชีวิต: วางแผนขั้นตอนการทำงานประดิษฐ์และจัดการเวลาในการสร้างสรรค์ชิ้นงานให้สำเร็จตามเป้าหมาย

๓. สมรรถนะเฉพาะ

งานประดิษฐ์ วางแผนการผลิต พัฒนาสินค้าและบริการ และคำนวณต้นทุนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มูลค่าเพิ่มขึ้น ตรวจสอบและแก้ไขข้อบกพร่องจากการทำงานได้ด้วยตนเองและร่วมกับผู้อื่น

๔. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

นักเรียนเรียนรู้การนำวัสดุเหลือใช้ในชีวิตประจำวันกลับมาใช้ให้เกิดประโยชน์ ผ่านการออกแบบและสร้างสรรค์ชิ้นงานง่าย ๆ อย่างปลอดภัย มีความคิดสร้างสรรค์ รู้จักใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า และเห็นคุณค่าของการลดปริมาณขยะเพื่อสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน

๕. จุดประสงค์การเรียนรู้เชิงสมรรถนะ

- (K) **ความรู้:** อธิบายวิธีการเลือกวัสดุเหลือใช้ การดูแลความปลอดภัยขณะประดิษฐ์ และหลักการคำนวณต้นทุนเบื้องต้น
- (S) **ทักษะ:** ออกแบบ สร้างสรรค์ และตรวจสอบแก้ไขชิ้นงานประดิษฐ์จากวัสดุเหลือใช้ได้อย่างเป็นระบบ
- (A) **คุณลักษณะ:** เห็นคุณค่าของการลดปริมาณขยะ มีความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม และภูมิใจในผลงานของตนเอง
- (C) **สมรรถนะ:** ประยุกต์ใช้ทักษะการคิดขั้นสูงในการต่อยอดสิ่งของเหลือใช้ให้เกิดมูลค่าเพิ่มตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง

๖. กิจกรรมการเรียนรู้

๖.๑ เรื่อง สสำรวจวัสดุและออกแบบไอเดีย (๓ ชั่วโมง)

- **ขั้นกระตุ้นให้อยากเรียนรู้:** ครูนำกล่องสุ่มที่บรรจุขยะสะอาด (เช่น แกนกระดาษทิชชู ขวดน้ำ กล่องนม) ให้นักเรียนจับคู่และตั้งคำถามท้าทายว่า "สิ่งเหล่านี้จะแปลงร่างเป็นอะไรได้บ้างเพื่อให้กลับมาเป็นประโยชน์อีกครั้ง?"
- **ขั้นแสวงหาความรู้และฝึกปฏิบัติ:** ให้นักเรียนร่วมกันแยกประเภทวัสดุเหลือใช้ ศึกษาหลักความปลอดภัยในการทำมาสะอาดและการจัดการวัสดุก่อนนำมาใช้ (เช่น การระวังขอบพลาสติกมีคม)
- **ขั้นลงมือปฏิบัติจริงและสะท้อนคิด:** นักเรียนวาดภาพร่าง (Draft) ออกแบบชิ้นงานของตนเอง พร้อมระบุรายการวัสดุที่ต้องใช้
- **ขั้นสื่อสารผลการปฏิบัติ:** นำเสนอแบบร่างให้เพื่อนในกลุ่มฟังเพื่อรับข้อเสนอแนะ (Peer Review)
- **ขั้นปรับปรุงยุคที่ใช้ความรู้และเผยแพร่:** ปรับปรุงแบบร่างของตนเองตามข้อเสนอแนะ และเตรียมรวบรวมวัสดุเหลือใช้จากที่บ้านมาในชั่วโมงหน้า

๖.๒ เรื่อง สร้างสรรค์ชิ้นงานรักษ์โลก (๓ ชั่วโมง)

- **ขั้นกระตุ้นให้อยากเรียนรู้:** เปิดภาพ ๓D Infographic แสดงข้อควรระวังในการใช้อุปกรณ์งานประดิษฐ์ (กรรไกร, คัตเตอร์, กาว) เพื่อเน้นย้ำความปลอดภัย
- **ขั้นแสวงหาความรู้และฝึกปฏิบัติ:** สาธิตเทคนิคการตัด ต่อ และประกอบวัสดุประเภทต่างๆ อย่างถูกต้อง
- **ขั้นลงมือปฏิบัติจริงและสะท้อนคิด:** นักเรียนลงมือประดิษฐ์ชิ้นงาน งานประดิษฐ์สร้างสรรค์จากวัสดุเหลือใช้ ตามแผนที่วางไว้ ครูเดินประเมินและตั้งคำถามกระตุ้นความคิดเมื่อนักเรียนพบปัญหา "ถ้าภาวนิดนี้ติดไม่อยู่ เรามีวิธีอื่นในการยึดติดวัสดุสองชิ้นนี้เข้าด้วยกันหรือไม่?"
- **ขั้นสื่อสารผลการปฏิบัติ:** ตรวจสอบความแข็งแรงของชิ้นงานตนเองเบื้องต้น
- **ขั้นปรับปรุงยุคที่ใช้ความรู้และเผยแพร่:** เก็บกวาดพื้นที่ทำงาน คัดแยกขยะที่เหลือทิ้งอย่างถูกต้อง

๖.๓ เรื่อง คำนวณต้นทุนและตรวจสอบมูลค่าเพิ่ม (๔ ชั่วโมง)

- **ขั้นกระตุ้นให้อยากเรียนรู้:** ชวนพูดคุยว่า "ถ้าเราจะนำชิ้นงานนี้ไปขายในงานนิทรรศการโรงเรียน เราควรตั้งราคาเท่าไร?"
- **ขั้นแสวงหาความรู้และฝึกปฏิบัติ:** สอนวิธีการคำนวณต้นทุนแฝงแบบง่ายๆ (เช่น ค่ากาว ค่าสีตกแต่ง) ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- **ขั้นลงมือปฏิบัติจริงและสะท้อนคิด:** นักเรียนทำแบบบันทึกคำนวณต้นทุนชิ้นงานของตนเอง และตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องของผลงานขั้นสุดท้ายร่วมกับเพื่อน
- **ขั้นสื่อสารผลการปฏิบัติ:** จัดกิจกรรม "ตลาดนัดไอเดียรักษ์โลก" ให้นักเรียนจำลองการนำเสนอสินค้าอธิบายแรงบันดาลใจ ประโยชน์ใช้สอย และราคาต้นทุน
- **ขั้นปรับปรุงยุคที่ใช้ความรู้และเผยแพร่:** สรุปบทเรียนร่วมกันถึงความคุ้มค่าของการนำวัสดุเหลือใช้กลับมาสร้างมูลค่าใหม่ และจัดแสดงผลงานไว้ที่มุมผลงานของชั้นเรียน

๗. การวัดและประเมินผล

(ในส่วนของประเมินสมรรถนะ ประเมินตามระดับสมรรถนะและพฤติกรรมบ่งชี้ที่ระบุไว้ในข้อ ๒)

สิ่งที่วัดและประเมินผล	วิธีวัด	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
๑. ความรู้ (K)	ตรวจแผนภาพความคิดการเลือกวัสดุและการคำนวณต้นทุน	แบบประเมินผลงาน	ระดับคุณภาพ ๕ ผ่านเกณฑ์
๒. ทักษะ (S)	ตรวจประเมิน งานประดิษฐ์สร้างสรรค์จากวัสดุเหลือใช้	แบบrubริกประเมินชิ้นงานประดิษฐ์	ระดับคุณภาพ ๕ ผ่านเกณฑ์
๓. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ (A)	สังเกตความมุ่งมั่น การใช้วัสดุอย่างคุ้มค่า และการรักษาความสะอาด	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ระดับคุณภาพ ๕ ผ่านเกณฑ์
๔. สมรรถนะหลัก (C)	สังเกตพฤติกรรมในการแก้ปัญหาและการตรวจสอบข้อบกพร่องร่วมกับผู้อื่น	แบบประเมินสมรรถนะของผู้เรียน	ระดับคุณภาพ ๕ ผ่านเกณฑ์

๘. สื่อและแหล่งการเรียนรู้

- ชุดสื่อภาพ ๓D Infographic แสดงขั้นตอนการประดิษฐ์และการใช้อุปกรณ์อย่างปลอดภัย
- ตัวอย่างชิ้นงานประดิษฐ์จากวัสดุเหลือใช้ประเภทต่างๆ (พลาสติก, กระดาษ, เศษผ้า)
- วัสดุอุปกรณ์งานช่างพื้นฐาน (กรรไกร, กาว, สี)
- แบบบันทึกการวางแผนและคำนวณต้นทุนชิ้นงาน

๙. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

ผลการจัดการเรียนรู้:

.....

.....

.....

ปัญหา/อุปสรรค:

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข:

.....

หน่วยการเรียนรู้ฐานสมรรถนะที่ ๓ เรื่อง เด็กรุ่นใหม่ ทักษะเทคโนโลยี

รายวิชา การจัดการในครัวเรือนและการประกอบกร
ภาคเรียนที่ ๑

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔
เวลา ๑๐ ชั่วโมง

๑. ผลลัพธ์การเรียนรู้ชั้นปี

ทำงานอย่างเป็นระบบ รวมทั้งสร้างงานที่แปลกใหม่หรือต่อยอดจากของเดิมด้วยตนเอง หรือร่วมกับ
ในชุมชนรามาและผู้อื่นตามหน้าที่และบทบาท ที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในสถานการณ์ต่างๆ อย่าง
เหมาะสม

๒. สมรรถนะหลัก (ระบุระดับสมรรถนะและพฤติกรรมบ่งชี้)

๑. การจัดการตนเอง:

๑.๒.๑ ทำกิจวัตรประจำวันและปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของตนเองในกลุ่มได้อย่างพอดีและมีความ
รับผิดชอบ

๒. การคิดขั้นสูง:

๒.๑.๑ ระบุความเข้าใจของตนเองเกี่ยวกับการวางแผนขั้นตอนการทำงานอย่างเป็นระบบ พร้อมระบุ
เหตุผลในการเลือกใช้วัสดุ

๓. การสื่อสาร:

๓.๓.๒ สื่อสารเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อนร่วมทีมในการสร้างสรรค์ชิ้นงานอย่างตรงไปตรงมา

๖. การอยู่ร่วมกับธรรมชาติและวิทยาการอย่างยั่งยืน:

๖.๔.๑ ช่างสังเกตและมีจินตนาการในการนำวัสดุใกล้ตัวมาประยุกต์ใช้อย่างคุ้มค่าและปลอดภัย

๓. สมรรถนะเฉพาะ

ทำงานอย่างเป็นระบบรวมทั้งสร้างงานที่แปลกใหม่หรือต่อยอดจากของเดิมด้วยตนเองหรือร่วมกับ
สมาชิกในครอบครัว เพื่อนและผู้อื่น เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงในสถานการณ์ต่างๆ

๔. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

ทำงานอย่างเป็นระบบ รวมทั้งสร้างงานที่แปลกใหม่หรือร่วมกับในชุมชนรามาและผู้อื่นตามหน้าที่
และบทบาท ที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในสถานการณ์ต่างๆ อย่างเหมาะสม ประยุกต์ใช้ความรู้ในการวางแผน
การทำงานที่คำนึงถึงความปลอดภัยเป็นหลัก

๕. จุดประสงค์การเรียนรู้เชิงสมรรถนะ

- (K) ความรู้: อธิบายขั้นตอนการทำงานอย่างเป็นระบบ (วางแผน, ลงมือทำ, ตรวจสอบ, แก้ไขและ
ปรับปรุง) และหลักความปลอดภัยในการทำงาน
- (S) ทักษะ: ปฏิบัติกิจกรรมสร้างชิ้นงานจำลองจากวัสดุใกล้ตัวตามขั้นตอนการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้
อย่างถูกต้อง

- (A) คุณลักษณะ: มีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ในกลุ่ม เคารพความคิดเห็นของผู้อื่น และมีความมุ่งมั่นในการแก้ปัญหา
- (C) สมรรถนะ: ประยุกต์ใช้ความคิดสร้างสรรค์และเทคโนโลยีรอบตัวในการต่อยอดผลงานให้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่กำหนด

๖. กิจกรรมการเรียนรู้

๖.๑ เรื่อง เรียนรู้ระบบ ก่อนลงมือสร้าง (๓ ชั่วโมง)

- **ขั้นกระตุ้นให้อยากเรียนรู้:** ครูให้ดูภาพ "บ้านที่สร้างไม่เสร็จหรือพังทลาย" เทียบกับ "บ้านที่แข็งแรง" แล้วตั้งคำถามกระตุ้นความคิดว่า "นักเรียนคิดว่าอะไรคือสาเหตุที่ทำให้บ้านสองหลังนี้แตกต่างกัน?" เพื่อโยงเข้าสู่ความสำคัญของการวางแผน
- **ขั้นแสวงหาความรู้และฝึกปฏิบัติ:** แนะนำวัฏจักรการทำงานอย่างเป็นระบบ: ขั้นวางแผน, ขั้นลงมือทำ, ขั้นตรวจสอบ, ขั้นแก้ไขและปรับปรุง พร้อมยกตัวอย่างประกอบ
- **ขั้นลงมือปฏิบัติจริงและสะท้อนคิด:** แบ่งกลุ่มนักเรียนและแจกโจทย์ "เล่นเกมแข่งกันสร้างบ้านจากวัสดุใกล้ตัว" ให้นักเรียนเริ่มที่ ขั้นวางแผน โดยวาดแบบร่างบ้าน ระบุหน้าที่ของสมาชิกแต่ละคน และประเมินความเสี่ยงด้านความปลอดภัยในการใช้อุปกรณ์
- **ขั้นสื่อสารผลการปฏิบัติ:** แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนนำเสนอแบบแปลนบ้านของตนเอง
- **ขั้นปรับปรุงประยุกต์ใช้ความรู้และเผยแพร่:** รับฟังข้อเสนอแนะจากเพื่อนกลุ่มอื่นและครู เพื่อนำไปปรับแก้แบบแปลนให้สมบูรณ์ก่อนลงมือจริงในชั่วโมงถัดไป

๖.๒ เรื่อง ลงมือประกอบ รังสรรค์ผลงาน (๓ ชั่วโมง)

- **ขั้นกระตุ้นให้อยากเรียนรู้:** ทบทวนแบบแปลนและหน้าที่ของแต่ละคนในกลุ่ม พร้อมเน้นย้ำเรื่องความปลอดภัยในการใช้กาวและกรรไกร
- **ขั้นแสวงหาความรู้และฝึกปฏิบัติ:** ครูสาธิตเทคนิคการเชื่อมต่อวัสดุ เช่น การขัดทางมะพร้าว หรือการต่อไม้ไอศกรีมให้เป็นโครงสร้างสามเหลี่ยมเพื่อเพิ่มความแข็งแรง
- **ขั้นลงมือปฏิบัติจริงและสะท้อนคิด:** นักเรียนเข้าสู่ ขั้นลงมือทำ โดยนำวัสดุใกล้ตัว เช่น ไม้ไอศกรีม ทางมะพร้าว มาประกอบเป็นโครงสร้างบ้านตามแบบแปลนที่วางไว้ ครูทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยความสะดวก (Facilitator) คอยสังเกตการณ์และตั้งคำถามให้คิดแก้ปัญหาระหว่างทำ
- **ขั้นสื่อสารผลการปฏิบัติ:** สมาชิกในกลุ่มร่วมกันพูดคุยถึงความคืบหน้าของงาน สิ่งที่ได้ทำได้ดี และปัญหาที่พบ
- **ขั้นปรับปรุงประยุกต์ใช้ความรู้และเผยแพร่:** จัดเก็บอุปกรณ์ ทำความสะอาดพื้นที่ และนำชิ้นงานที่ยังไม่เสร็จสมบูรณ์ไปเก็บในพื้นที่ที่กำหนดอย่างระมัดระวัง

๖.๓ เรื่อง ตรวจสอบแก้ไขก้าวสู่ความสำเร็จ (๔ ชั่วโมง)

- **ขั้นกระตุ้นให้อยากเรียนรู้:** ครูตั้งคำถาม "เราจะรู้ได้อย่างไรว่าบ้านของกลุ่มเราแข็งแรงและได้มาตรฐานตามที่ออกแบบไว้?"

- **ขั้นแสวงหาความรู้และฝึกปฏิบัติ:** นักเรียนทำบ้านต่อจนเสร็จสมบูรณ์ จากนั้นเข้าสู่ ขั้นตอนตรวจสอบ โดยครูจำลองสถานการณ์ทดสอบความแข็งแรง (เช่น ใช้พัดลมเป่าจำลองพายุ)
- **ขั้นลงมือปฏิบัติจริงและสะท้อนคิด:** หากบ้านของกลุ่มใดมีจุดบกพร่อง ให้นักเรียนเข้าสู่ ขั้นแก้ไขและปรับปรุง เพื่อเสริมความแข็งแรงหรือต่อยอดให้สวยงามยิ่งขึ้นด้วยตนเอง
- **ขั้นสื่อสารผลการปฏิบัติ:** จัดนิทรรศการ "หมู่บ้านนวัตกรรม" ให้แต่ละกลุ่มนำเสนอบ้านของตนเอง เล่าถึงกระบวนการทำงาน ปัญหาที่พบ และวิธีที่ใช้แก้ปัญหาตามหลักการทำงานอย่างเป็นระบบ
- **ขั้นปรับปรุงยุคที่ใช้ความรู้และเผยแพร่:** ร่วมกันสะท้อนคิด (Reflection) สรุปบทเรียนว่าการทำงานอย่างเป็นระบบสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับงานอื่นๆ ในชีวิตประจำวันและการเรียนได้อย่างไร

๗. การวัดและประเมินผล

(ในส่วนของประเมินสมรรถนะ ประเมินตามระดับสมรรถนะและพฤติกรรมบ่งชี้ที่ระบุไว้ในข้อ ๒)

สิ่งที่วัดและประเมินผล	วิธีวัด	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
๑. ความรู้ (K)	ตรวจแผนผังขั้นตอนการทำงาน	แบบประเมินผลงาน	ระดับคุณภาพ ๕ ผ่านเกณฑ์
๒. ทักษะ (S)	ประเมินผลจากการทำ ชิ้นงาน และกิจกรรม เล่นเกมแข่งขัน สร้างบ้านจากวัสดุใกล้ตัว	แบบ rubric ประเมินชิ้นงาน และการทำงานกลุ่ม	ระดับคุณภาพ ๕ ผ่านเกณฑ์
๓. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ (A)	สังเกตพฤติกรรมการทำงาน ร่วมกับผู้อื่นและความมุ่งมั่น	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ระดับคุณภาพ ๕ ผ่านเกณฑ์
๔. สมรรถนะหลัก (C)	สังเกตสมรรถนะการแก้ปัญหา และการสื่อสารในกลุ่ม	แบบประเมินสมรรถนะของผู้เรียน	ระดับคุณภาพ ๕ ผ่านเกณฑ์

๘. สื่อและแหล่งการเรียนรู้

- วัสดุใกล้ตัวและวัสดุธรรมชาติ เช่น ไม้ไอศกรีม ทางมะพร้าว กาว กรรไกร
- ชุดคำสั่งสถานการณ์จำลอง (เช่น สร้างบ้านที่ทนแรงลม, สร้างบ้านที่สูงที่สุด)
- กระดาษปรีฟและสีกาสำหรับเขียนแผนการทำงาน

๙. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

.....

.....

.....

หน่วยการเรียนรู้ฐานสมรรถนะที่ ๔ เรื่อง เด็กน้อย รายได้เสริม

รายวิชา การจัดการในครัวเรือนและการประกอบกร
ภาคเรียนที่ ๑

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔
เวลา ๑๐ ชั่วโมง

๑. ผลลัพธ์การเรียนรู้ชั้นปี

ค้นหาแนวทางและโอกาสในการจัดจำหน่าย สร้างรายได้ตามความสนใจของตนเอง และมีเจตคติที่ดีต่อการประกอบอาชีพสุจริตในชุมชนรามา โดยประยุกต์ใช้ความรู้และทักษะพื้นฐานของการเป็นผู้ประกอบการที่ดีตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๒. สมรรถนะหลัก (ระบุระดับสมรรถนะและพฤติกรรมบ่งชี้)

๑. การจัดการตนเอง:

๑.๒.๑ ทำกิจวัตรประจำวัน ทั้งการเรียน เล่น กิน ช่วยทำงาน พักผ่อน ใช้เงิน อย่างพอดี ภายใต้คำแนะนำของผู้อื่น

๒. การคิดขั้นสูง:

๒.๑.๑ ระบุความเข้าใจของตนเองเกี่ยวกับสถานการณ์ในชีวิตประจำวัน (ความสนใจต่ออาชีพต่างๆ) พร้อมระบุเหตุผล

๓. การสื่อสาร:

๓.๓.๒ สื่อสารผ่านคำพูด ภาพ เสียง สัญลักษณ์ ท่าทาง การเคลื่อนไหว และผลงานแบบง่าย ๆ ตรงไปตรงมาได้

๖. การอยู่ร่วมกับธรรมชาติและวิทยาการอย่างยั่งยืน:

๖.๔.๑ ช่างสงสัยและกระตือรือร้นในการซักถามและหาคำตอบเกี่ยวกับสิ่งรอบตัวที่สังเกตได้ (โอกาสทางอาชีพ)

๓. สมรรถนะเฉพาะ

ค้นหาแนวทางและโอกาสในการจัดจำหน่าย หรือสร้างรายได้ตามความสนใจของตนเอง และมีเจตคติที่ดีต่อการประกอบอาชีพสุจริต โดยประยุกต์ใช้ความรู้และทักษะพื้นฐานการเป็นผู้ประกอบการที่ดี

๔. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

ศึกษาแนวทางและโอกาสในการจัดจำหน่าย สร้างรายได้ตามความสนใจของตนเอง และมีเจตคติที่ดีต่อการประกอบอาชีพสุจริตในชุมชนรามา โดยประยุกต์ใช้ความรู้และทักษะพื้นฐานของการเป็นผู้ประกอบการที่ดี

๕. จุดประสงค์การเรียนรู้เชิงสมรรถนะ

- (K) ความรู้: อธิบายประเภทของอาชีพสุจริต และหลักการเบื้องต้นของการเป็นผู้ประกอบการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- (S) ทักษะ: สำรวจความสนใจและค้นหาโอกาสในการสร้างรายได้จากทักษะหรือความชอบส่วนตัวได้อย่างเป็นระบบ
- (A) คุณลักษณะ: มีเจตคติที่ดีต่อการประกอบอาชีพสุจริต เห็นคุณค่าของเงิน และมีความซื่อสัตย์ในการทำงาน
- (C) สมรรถนะ: วิเคราะห์และสื่อสารแนวความคิดการสร้างรายได้ของตนเองร่วมกับผู้อื่นได้อย่างสร้างสรรค์

๖. กิจกรรมการเรียนรู้

๖.๑ เรื่อง เรียนรู้เรื่องอาชีพต่างๆ รอบตัวเรา (๓ ชั่วโมง)

- **ขั้นกระตุ้นให้อยากเรียนรู้:** ครูเริ่มกิจกรรมด้วยเกม "ฉันคือใคร?" โดยใช้ลักษณะการทำงานของอาชีพต่างๆ ให้นักเรียนทาย
- **ขั้นแสวงหาความรู้และฝึกปฏิบัติ:** ให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม ศึกษาบัตรภาพอาชีพ แล้วร่วมกันจัดหมวดหมู่อาชีพตามความเข้าใจของตนเอง (เช่น งานบริการ, งานผลิตสินค้า, งานขาย)
- **ขั้นลงมือปฏิบัติจริงและสะท้อนคิด:** นักเรียนวาดภาพ "อาชีพสุจริตที่ฉันชื่นชอบ" พร้อมเขียนเหตุผลสั้นๆ ว่าทำไมถึงชอบอาชีพนี้ และอาชีพนี้มีประโยชน์ต่อสังคมอย่างไร
- **ขั้นสื่อสารผลการปฏิบัติ:** นำเสนอผลงานของตนเองหน้าชั้นเรียน
- **ขั้นปรับประยุกต์ใช้ความรู้และเผยแพร่:** ให้นักเรียนกลับไปสัมภาษณ์ผู้ปกครองถึงลักษณะการทำงานในอาชีพของท่าน

๖.๒ เรื่อง สำรวจตัวตน ค้นหาโอกาสสร้างรายได้ (๓ ชั่วโมง)

- **ขั้นกระตุ้นให้อยากเรียนรู้:** ชวนนักเรียนคุยเรื่องกิจกรรมยามว่าง "มีใครชอบวาดรูป เล่นดนตรี หรือช่วยที่บ้านทำอาหาร ทำขนมบ้างไหม? นักเรียนคิดว่าสิ่งที่เราชอบทำ สามารถสร้างรายได้ได้หรือไม่?"
- **ขั้นแสวงหาความรู้และฝึกปฏิบัติ:** เชื่อมโยงความสนใจสู่อาชีพ เช่น ทักษะการทำขนม สามารถต่อยอดเป็นกิจการร้านเค้กหรือเบเกอรี่เล็กๆ ในชุมชนได้ พร้อมสอดแทรกแนวความคิดการทำงานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง คือการทำแต่พอตัว ไม่ลงทุนเกินกำลัง
- **ขั้นลงมือปฏิบัติจริงและสะท้อนคิด:** นักเรียนทำ ใบงานแบบสำรวจความสนใจของตนเองเพื่อนำไปสู่การสร้างเสริมประสบการณ์การเป็นผู้ประกอบการเบื้องต้น โดยเขียนลิสต์สิ่งที่ทำได้ดี และไอเดียการเปลี่ยนสิ่งนั้นเป็นสินค้าหรือบริการ
- **ขั้นสื่อสารผลการปฏิบัติ:** จับคู่ผลัดกันเล่าไอเดียธุรกิจของตนเองให้เพื่อนฟัง
- **ขั้นปรับประยุกต์ใช้ความรู้และเผยแพร่:** ครูและเพื่อนร่วมกันเสนอแนะเพื่อต่อยอดไอเดียให้มีความเป็นไปได้มากขึ้น

๖.๓ เรื่อง ผู้ประกอบการน้อยพอเพียง (๔ ชั่วโมง)

- **ขั้นกระตุ้นให้อยากเรียนรู้:** เล่ากรณีศึกษา (Case Study) ร้านค้าจำลอง เช่น การเปิดร้านขายน้ำสมุนไพรในโรงเรียน เพื่อให้นักเรียนเห็นภาพรายรับ รายจ่าย และกำไร
- **ขั้นแสวงหาความรู้และฝึกปฏิบัติ:** สอนการคำนวณต้นทุนอย่างง่ายผ่านเกมสถานการณ์ "เงินทุน ๑๐๐ บาท ทำอะไรขายดี?"
- **ขั้นลงมือปฏิบัติจริงและสะท้อนคิด:** แบ่งกลุ่มนักเรียนสร้าง "โมเดลธุรกิจกระดาษ" โดยเลือกไอเดียที่ดีที่สุดของกลุ่มมา ๑ อย่าง ออกแบบตัวสินค้า ตั้งราคาขาย และวางแผนการจำหน่ายอย่างซื่อสัตย์สุจริต
- **ขั้นสื่อสารผลการปฏิบัติ:** แต่ละกลุ่มจัดบูธนำเสนอโมเดลธุรกิจของตนเอง พร้อมรับการประเมินจากครู และเพื่อน (จำลองการ Pitching แบบง่ายๆ)
- **ขั้นปรับประยุกต์ใช้ความรู้และเผยแพร่:** สะท้อนการเรียนรู้ร่วมกันว่า การจะเป็นผู้ประกอบการที่ดี นอกจากจะสร้างรายได้แล้ว ต้องมีความรับผิดชอบต่อลูกค้า และมีเจตคติที่ดีต่อการประกอบอาชีพสุจริตในชุมชน

๗. การวัดและประเมินผล

(ในส่วนของประเมินสมรรถนะ ประเมินตามระดับสมรรถนะและพฤติกรรมบ่งชี้ที่ระบุไว้ในข้อ ๒)

สิ่งที่วัดและประเมินผล	วิธีวัด	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
๑. ความรู้ (K)	ตรวจผลงานการจัดกลุ่มอาชีพ	แบบประเมินใบงาน	ระดับคุณภาพ ๕ ผ่านเกณฑ์
๒. ทักษะ (S)	ประเมินผลจาก ใบงานแบบสำรวจความสนใจของตนเอง	แบบประเมินทักษะการคิดและการสื่อสาร	ระดับคุณภาพ ๕ ผ่านเกณฑ์
๓. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ (A)	สังเกตการแสดงความคิดเห็นที่มีต่ออาชีพต่างๆ	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ระดับคุณภาพ ๕ ผ่านเกณฑ์
๔. สมรรถนะหลัก (C)	สังเกตสมรรถนะการวิเคราะห์ตัวตนและการสื่อสาร	แบบประเมินสมรรถนะของผู้เรียน	ระดับคุณภาพ ๕ ผ่านเกณฑ์

๘. สื่อและแหล่งการเรียนรู้

- บัตรภาพอาชีพสุจริตที่หลากหลายในท้องถิ่น
- สื่อวิดีโอสัมภาษณ์ผู้ประกอบการรายย่อยเพื่อสร้างแรงบันดาลใจ
- ใบงานแบบสำรวจความสนใจของตนเองเพื่อนำไปสู่การสร้างเสริมประสบการณ์การเป็นผู้ประกอบการเบื้องต้น เรียนรู้เรื่องอาชีพต่างๆ

๙. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

ผลการจัดการเรียนรู้:

.....

.....

.....

ปัญหา/อุปสรรค:

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข:

.....

.....

.....

หน่วยการเรียนรู้ฐานสมรรถนะที่ ๑ เรื่อง ดูแลบ้านอย่างมีคุณค่า

รายวิชา การจัดการในครัวเรือนและการประกอบกร
ภาคเรียนที่ ๑

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕
เวลา ๑๐ ชั่วโมง

๑. ผลลัพธ์การเรียนรู้ชั้นปี

ดูแลบ้านและความเป็นอยู่ของสมาชิกในบ้านรวมถึงแบ่งเบาภาระผู้ปกครอง ด้วยความรับผิดชอบ กระตือรือร้น และมุ่งมั่นในการทำงาน นำไปสู่การวางแผนและลงมือทำงานอย่างเป็นระบบโดยคำนึงถึงเหตุ และผลของวิธีทำงานแบบต่างๆ ใช้ทรัพยากร พลังงานและเทคโนโลยี อย่างรู้คุณค่า พอเพียง เหมาะสมกับ สถานะทางเศรษฐกิจ ให้เกิดประโยชน์และคำนึงถึงผลเสียต่อตนเองและในชุมชนรำนโดยคำนึงถึงความ ปลอดภัยและการอยู่ร่วมกันด้วยดีเป็นหลัก

๒. สมรรถนะหลัก (ระบุระดับสมรรถนะและพฤติกรรมบ่งชี้)

๑. การจัดการตนเอง: ทำกิจวัตรประจำวันและแบ่งเบาภาระผู้ปกครองอย่างมีความ
๒. การคิดขั้นสูง: วิเคราะห์เหตุและผลของการเลือกใช้วิธีการทำงานบ้าน การใช้ทรัพยากร พลังงาน และเทคโนโลยี
๓. การสื่อสาร: สื่อสารเพื่อแบ่งหน้าที่และทำความเข้าใจกับสมาชิกในครอบครัว
๔. การรวมพลังทำงานเป็นทีม: ร่วมมือกับสมาชิกในครอบครัวในการดูแลบ้านอย่างมีประสิทธิภาพ
๕. การเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง: ตระหนักถึงผลกระทบของการจัดการในครัวเรือนที่มีต่อชุมชนรำน
๖. การอยู่ร่วมกับธรรมชาติและวิทยาการอย่างยั่งยืน: ใช้ทรัพยากร พลังงาน และเทคโนโลยีอย่าง ประหยัด คุ่มค่า และปลอดภัยต่อสิ่งแวดล้อม

๓. สมรรถนะเฉพาะ

๑. การดูแลบ้านและความเป็นอยู่ของสมาชิกในบ้าน

๔. สารสำคัญ/ความคิดรวบยอด

ดูแลบ้านและความเป็นอยู่ของคนในครอบครัว มีความรับผิดชอบ และมุ่งมั่นในการทำงาน มีการ วางแผนและลงมือทำงานอย่างเป็นระบบ โดยคำนึงถึงเหตุและผลของวิธีทำงานแบบต่างๆ ใช้ทรัพยากร พลังงานและเทคโนโลยี อย่างรู้คุณค่า พอเพียง เหมาะสมกับสถานะทางเศรษฐกิจ ให้เกิดประโยชน์และ คำนึงถึงผลเสียต่อตนเองและในชุมชนรำนโดยคำนึงถึงความปลอดภัยและการอยู่ร่วมกันด้วยดี

๕. จุดประสงค์การเรียนรู้เชิงสมรรถนะ

- (K) **ความรู้:** อธิบายหลักการวางแผนทำงานบ้านอย่างเป็นระบบ และวิธีการใช้ทรัพยากร พลังงาน เทคโนโลยีอย่างคุ้มค่า
- (S) **ทักษะ:** วางแผนและลงมือปฏิบัติการดูแลบ้านโดยประยุกต์ใช้วิธีการทำงานที่เหมาะสมกับสถานะทางเศรษฐกิจ
- (A) **คุณลักษณะ:** มีความกระตือรือร้น รับผิดชอบ มุ่งมั่นในการทำงาน และคำนึงถึงความปลอดภัยในการอยู่ร่วมกัน
- (C) **สมรรถนะ:** ประยุกต์ใช้ทักษะการคิดวิเคราะห์เพื่อแก้ปัญหาและเปรียบเทียบผลดีผลเสียของการทำงานบ้านวิธีต่างๆ ที่มีต่อตนเองและชุมชน

๖. กิจกรรมการเรียนรู้

๖.๑ เรื่อง คิดก่อนทำ: วางแผนงานบ้านอย่างเป็นระบบ (๓ ชั่วโมง)

- **ขั้นกระตุ้นให้อยากเรียนรู้:** ครูนำเสนอภาพสถานการณ์ห้องที่รกและมีปัญหาต่างๆ (เช่น น้ำไหลทิ้ง ไฟเปิดทิ้งไว้) ให้นักเรียนร่วมกันตั้งคำถามว่า "สถานการณ์นี้จะส่งผลเสียต่อใครบ้าง และจะแก้ไขอย่างไร?"
- **ขั้นแสวงหาความรู้และฝึกปฏิบัติ:** ให้นักเรียนจัดกลุ่มวิเคราะห์ "เหตุและผล" ของการทำงานบ้านแบบไม่ได้วางแผน เทียบกับการทำงานบ้านที่เป็นระบบ (Plan-Do-Check-Act)
- **ขั้นลงมือปฏิบัติจริงและสะท้อนคิด:** นักเรียนทำใบงานออกแบบตารางการดูแลบ้านของตนเอง ๑ สัปดาห์ โดยให้ระบุเหตุผลในการเลือกเวลาและวิธีการทำงานแต่ละอย่างให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตครอบครัว
- **ขั้นสื่อสารผลการปฏิบัติ:** แลกเปลี่ยนตารางการดูแลบ้านกับเพื่อนในกลุ่ม และให้เพื่อนช่วยประเมินความเป็นไปได้
- **ขั้นปรับประยุกต์ใช้ความรู้และเผยแพร่:** นำตารางกลับไปปรับปรุงและขอคำปรึกษาจากผู้ปกครองเพื่อนำไปใช้จริง

๖.๒ เรื่อง รู้ใช้ รู้คิด: พลังงานและทรัพยากรในครัวเรือน (๓ ชั่วโมง)

- **ขั้นกระตุ้นให้อยากเรียนรู้:** ชวนนักเรียนพิจารณาค่าค่าน้ำ ค่าไฟจำลอง พร้อมตั้งคำถามท้าทายความคิด "เราจะช่วยครอบครัวลดค่าใช้จ่ายเหล่านี้ได้อย่างไรบ้าง โดยที่บ้านยังสะอาดและน่าอยู่?"
- **ขั้นแสวงหาความรู้และฝึกปฏิบัติ:** ให้ความรู้เรื่องการใช้เครื่องใช้ไฟฟ้าและเทคโนโลยีทำความสะอาดบ้านอย่างถูกวิธี ปลอดภัย และพอเพียง เหมาะสมกับสถานะทางเศรษฐกิจ
- **ขั้นลงมือปฏิบัติจริงและสะท้อนคิด:** จัดกิจกรรม "นักสืบพลังงาน" ให้นักเรียนวิเคราะห์วิธีการทำงานบ้าน เช่น การซักผ้าด้วยมือ vs เครื่องซักผ้า หรือ การกวาดบ้าน vs การใช้เครื่องดูดฝุ่น ให้เปรียบเทียบ ข้อดี ข้อเสีย ต้นทุน และผลกระทบ
- **ขั้นสื่อสารผลการปฏิบัติ:** นำเสนอผลการเปรียบเทียบในรูปแบบแผนภาพความคิด (Mind Map) หน้าชั้นเรียน
- **ขั้นปรับประยุกต์ใช้ความรู้และเผยแพร่:** ให้นักเรียนตั้งเป้าหมาย ๑ ข้อในการลดการใช้พลังงานหรือทรัพยากรที่บ้านของตนเองในสัปดาห์นี้

๖.๓ เรื่อง ดูแลบ้านเรา รักชุมชนเรา (๔ ชั่วโมง)

- **ขั้นกระตุ้นให้อยากเรียนรู้:** เล่ากรณีศึกษาเรื่องการทิ้งขยะหรือการปล่อยน้ำเสียจากการซักล้างที่ส่งผลกระทบต่อเพื่อนบ้านและชุมชนรามัน
- **ขั้นแสวงหาความรู้และฝึกปฏิบัติ:** ให้นักเรียนวิเคราะห์ความเชื่อมโยงว่า การดูแลบ้านของตนเองส่งผลต่อความปลอดภัยและการอยู่ร่วมกันในชุมชนได้อย่างไร (เช่น การคัดแยกขยะ การจัดการน้ำซึ่งป้องกันยุงลาย)
- **ขั้นลงมือปฏิบัติจริงและสะท้อนคิด:** จำลองสถานการณ์ "จัดระเบียบบ้านเพื่อชุมชน" ให้นักเรียนช่วยกันระดมสมองหาวิธีจัดการขยะอันตรายและขยะรีไซเคิลอย่างปลอดภัย ก่อนทำใบงานสรุปแนวทางการดูแลบ้านที่เป็นมิตรต่อชุมชน
- **ขั้นสื่อสารผลการปฏิบัติ:** นำเสนอแนวคิด "ครอบครัวคุณภาพ ชุมชนปลอดภัย" พร้อมตอบข้อซักถามจากเพื่อน
- **ขั้นปรับปรุงยุคที่ใช้ความรู้และเผยแพร่:** ร่วมกันสรุปองค์ความรู้ตลอดหน่วยการเรียนรู้ และประเมินพฤติกรรมความมุ่งมั่นในการทำงานผ่านแบบสังเกตพฤติกรรม

๗. การวัดและประเมินผล

(ในส่วนของประเมินสมรรถนะ ประเมินตามระดับสมรรถนะและพฤติกรรมบ่งชี้ที่ระบุไว้ในข้อ ๒)

สิ่งที่วัดและประเมินผล	วิธีวัด	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
๑. ความรู้ (K)	ตรวจใบงานการวิเคราะห์การใช้ทรัพยากร	แบบประเมินใบงาน	ระดับคุณภาพ ๕ ผ่านเกณฑ์
๒. ทักษะ (S)	สังเกตพฤติกรรมการทำงานและปฏิบัติงาน	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานอย่างเป็นระบบ	ระดับคุณภาพ ๕ ผ่านเกณฑ์
๓. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ (A)	สังเกตความรับผิดชอบและความมุ่งมั่น	แบบสังเกตพฤติกรรม	ระดับคุณภาพ ๕ ผ่านเกณฑ์
๔. สมรรถนะหลัก (C)	สังเกตการแสดงความคิดเห็นเชิงเหตุผล	แบบประเมินสมรรถนะของผู้เรียน	ระดับคุณภาพ ๕ ผ่านเกณฑ์

๘. สื่อและแหล่งการเรียนรู้

- สื่อวิดีโอจำลองสถานการณ์ "บ้านที่น่าอยู่ vs บ้านที่ใช้พลังงานสิ้นเปลือง"
- บัตรคำสถานการณ์ปัญหาในครัวเรือน
- ใบงานเรื่อง การวางแผนงานบ้านอย่างรู้คุณค่า
- แบบประเมินความปลอดภัยในการใช้เครื่องใช้ไฟฟ้าและเทคโนโลยีในบ้าน

๙. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

ผลการจัดการเรียนรู้:

.....

.....

.....

ปัญหา/อุปสรรค:

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข:

.....

.....

.....

หน่วยการเรียนรู้ฐานสมรรถนะที่ ๒ เรื่อง งานผ้าและงานช่างพื้นฐาน

รายวิชา การจัดการในครัวเรือนและการประกอบกร
ภาคเรียนที่ ๑

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕
เวลา ๑๐ ชั่วโมง

๑. ผลลัพธ์การเรียนรู้ชั้นปี

เย็บผ้าและซ่อมแซมเสื้อผ้าได้ สร้างชิ้นงานจากวัสดุเหลือใช้ได้ วางแผนการผลิต พัฒนาสินค้าและบริการ และ
คำนวณต้นทุนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๒. สมรรถนะหลัก (ระดับสมรรถนะและพฤติกรรมบ่งชี้)

๑. คิดขั้นสูง: วิเคราะห์และเลือกใช้วิธีการซ่อมแซมเสื้อผ้าได้อย่างเหมาะสมกับรอยชำรุด
๒. การอยู่ร่วมกับธรรมชาติ: ตระหนักถึงการยืดอายุการใช้งานของเสื้อผ้าเพื่อลดปริมาณขยะและใช้
ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า
๓. การจัดการตนเอง: มีความอดทน ประณีต และรับผิดชอบในการทำงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จ
ลุล่วง

๓. สมรรถนะเฉพาะ

ทักษะงานผ้า นักเรียนวางแผนการผลิต พัฒนาสินค้าและบริการ และคำนวณต้นทุนตามหลักปรัชญา
ของเศรษฐกิจพอเพียงมูลค่าเพิ่มขึ้น ตรวจสอบและแก้ไขข้อบกพร่องจากการทำงานได้ด้วยตนเองและร่วมกับ
ผู้อื่น

๔. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

งานผ้าและงานช่างพื้นฐานเป็นทักษะสำคัญที่ช่วยให้นักเรียนสามารถดูแล ซ่อมแซม และยืดอายุการ
ใช้งานของเสื้อผ้าและเครื่องใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม โดยเรียนรู้การใช้เครื่องมือและอุปกรณ์งาน
ผ้าอย่างถูกต้องและปลอดภัย ฝึกปฏิบัติทักษะพื้นฐาน ได้แก่ การเนา การด้นถอยหลัง และการเย็บกระดุมแบบ
๒ รูและ ๔ รู เพื่อพัฒนาความประณีต ความรับผิดชอบ ความอดทน และการทำงานอย่างเป็นขั้นตอน นักเรียน
สามารถนำความรู้และทักษะที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในการซ่อมแซมเสื้อผ้าเบื้องต้น ช่วยลดค่าใช้จ่ายใน
ครอบครัว ใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า และสร้างนิสัยการพึ่งพาตนเองตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ
พอเพียง

๕. จุดประสงค์การเรียนรู้เชิงสมรรถนะ

- (K) ความรู้: อธิบายวิธีการใช้และดูแลรักษาอุปกรณ์งานผ้า รวมถึงขั้นตอนการเนา ดันถอยหลัง และเย็บกระดุมได้อย่างถูกต้องและปลอดภัย
- (S) ทักษะ: ปฏิบัติการเย็บผ้าพื้นฐาน (การเนา การดันถอยหลัง การเย็บกระดุม ๒ รู และ ๔ รู) และซ่อมแซมเสื้อผ้าเบื้องต้นได้ด้วยตนเอง
- (A) คุณลักษณะ: มีความประณีต อดทน รับผิดชอบต่องาน และเห็นคุณค่าของการซ่อมแซมเสื้อผ้าเพื่อลดค่าใช้จ่าย
- (C) สมรรถนะ: ประยุกต์ใช้ทักษะการแก้ปัญหาในการซ่อมแซมเครื่องแต่งกายในชีวิตประจำวันเพื่อพึ่งพาตนเอง

๖. กิจกรรมการเรียนรู้

๖.๑ เรื่อง พื้นฐานงานผ้าและการเนา (๓ ชั่วโมง)

- ขั้นกระตุ้นให้อยากเรียนรู้: ครูนำเสื้อผ้าที่ขายกระโปรง/กางเกงรุ่มมาให้นักเรียนดู แล้วถามว่า "ถ้านักเรียนต้องใส่ชุดนี้ไปโรงเรียนพรุ่งนี้ จะทำอย่างไร?"
- ขั้นแสวงหาความรู้และฝึกปฏิบัติ: แนะนำอุปกรณ์งานผ้าและวิธีการร้อยด้าย ขมวดปมอย่างปลอดภัย จากนั้นสาธิต "การเนา" ซึ่งเป็นการเย็บชั่วคราว
- ขั้นลงมือปฏิบัติจริงและสะท้อนคิด: นักเรียนลงมือทำ ๑. ผืนงานฝึกการเนา บนเศษผ้า ครูเดินดูและให้คำแนะนำเรื่องความสม่ำเสมอของฝีเข็ม
- ขั้นสื่อสารผลการปฏิบัติ: จับคู่แลกเปลี่ยนผลงานการเนาของตนเองกับเพื่อนเพื่อช่วยกันตรวจสอบความเรียบร้อย
- ขั้นปรับประยุกต์ใช้ความรู้และเผยแพร่: จัดเก็บอุปกรณ์อย่างปลอดภัย และสรุปประโยชน์ของการเนา

๖.๒ เรื่อง เน้นหนา ทนทาน: การดันถอยหลังและเย็บกระดุม (๓ ชั่วโมง)

- ขั้นกระตุ้นให้อยากเรียนรู้: ครูเปรียบเทียบรอยเย็บจากจักรเย็บผ้ากับฝีเข็มการดันถอยหลัง เพื่อให้เห็นว่าเราสามารถสร้างความทนทานได้ด้วยมือเราเอง
- ขั้นแสวงหาความรู้และฝึกปฏิบัติ: ให้นักเรียนดูวิดีโอสาธิตการดันถอยหลัง และขั้นตอนการเย็บกระดุมแบบ ๒ รู และ ๔ รู
- ขั้นลงมือปฏิบัติจริงและสะท้อนคิด: นักเรียนฝึกปฏิบัติจนเกิดความชำนาญ โดยสร้างชิ้นงาน ๒. ผืนงานฝึกการดันถอยหลัง, ๓. ผืนงานฝึกเย็บกระดุม ๒ รู, ๔. ผืนงานฝึกเย็บกระดุม ๔ รู บนเศษผ้า
- ขั้นสื่อสารผลการปฏิบัติ: ให้นักเรียนลองดึงกระดุมที่ตนเองเย็บเพื่อทดสอบความแข็งแรง และเล่าปัญหาที่พบระหว่างเย็บ (เช่น ด้ายพันกัน) พร้อมวิธีแก้ไขที่ตนเองใช้
- ขั้นปรับประยุกต์ใช้ความรู้และเผยแพร่: รวบรวมชิ้นงานฝึกหัดใส่แฟ้มสะสมงาน

๖.๓ เรื่อง ข่างเลื้อยตัวน้อย: ซ่อมแซมเพื่อสร้างมูลค่า (๔ ชั่วโมง)

- **ขั้นกระตุ้นให้อยากเรียนรู้:** ให้นักเรียนนำเสื้อผ้าที่มีรอยชำรุดเล็กน้อยจากบ้านมา (เช่น ตะเข็บปริ กระดุมหลุด) ชวนคิดว่า "ถ้าเราต้องทิ้งเสื้อตัวนี้ไป เราจะต้องเสียเงินซื้อใหม่เท่าไร?" เพื่อเชื่อมโยงสู่หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- **ขั้นแสวงหาความรู้และฝึกปฏิบัติ:** นักเรียนวิเคราะห์รอยชำรุดบนเสื้อผ้าของตนเอง และเลือกวิธีเย็บที่เหมาะสม (เนาเพื่อยึดก่อน แล้วด้นถอยหลังให้แน่น หรือเย็บกระดุมกลับเข้าที่)
- **ขั้นลงมือปฏิบัติจริงและสะท้อนคิด:** นักเรียนลงมือทำ ๕. ชิ้นงานซ่อมแซมเสื้อผ้าเบื้องต้น ครูทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษา คอยกระตุ้นให้ทำงานด้วยความประณีตและอดทน
- **ขั้นสื่อสารผลการปฏิบัติ:** จัดกิจกรรม "Before & After" ให้นักเรียนโชว์ผลงานเสื้อผ้าที่ได้รับการซ่อมแซมแล้ว พร้อมอธิบายความภาคภูมิใจที่ได้ยืดอายุการใช้งานและลดค่าใช้จ่ายให้ครอบครัว
- **ขั้นปรับปรุงยุคที่ใช้ความรู้และเผยแพร่:** ให้การบ้านนักเรียนไปอาสาตรวจสอบและซ่อมแซมกระดุมเสื้อให้สมาชิกในครอบครัว

๗. การวัดและประเมินผล

(ในส่วนของประเมินสมรรถนะ ประเมินตามระดับสมรรถนะและพฤติกรรมบ่งชี้ที่ระบุไว้ในข้อ ๒)

สิ่งที่วัดและประเมินผล	วิธีวัด	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
๑. ความรู้ (K)	ตรวจสอบความเข้าใจเรื่อง การเลือกใช้อุปกรณ์และวิธีการเย็บ	แบบทดสอบ/แบบประเมินความรู้	ระดับคุณภาพ ๕ ผ่าน เกณฑ์
๒. ทักษะ (S)	ตรวจชิ้นงาน: ผืนงานฝึกการเนา, ด้นถอยหลัง, เย็บกระดุม ๒ รู, ๔ รู และ ชิ้นงานซ่อมแซมเสื้อผ้า	แบบrubริกประเมินชิ้นงานปฏิบัติ	ระดับคุณภาพ ๕ ผ่าน เกณฑ์
๓. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ (A)	สังเกตความประณีต ความมุ่งมั่น และการรักษาความสะอาดขณะทำงาน	แบบสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ระดับคุณภาพ ๕ ผ่าน เกณฑ์
๔. สมรรถนะหลัก (C)	สังเกตการแก้ปัญหา ระหว่างการซ่อมแซมและการทำงานร่วมกับผู้อื่น	แบบประเมินสมรรถนะของผู้เรียน	ระดับคุณภาพ ๕ ผ่าน เกณฑ์

๘. สื่อและแหล่งการเรียนรู้

- ชุดอุปกรณ์งานผ้าพื้นฐาน (เข็ม, ด้าย, กรรไกร, เข็มหมุด, ผ้าหัดเย็บ, กระดุม ๒ รู และ ๔ รู)
- วิดีโอสาธิตขั้นตอนการเย็บผ้า (การเนา, การด้นถอยหลัง, การเย็บกระดุม) แบบใกล้ชิดและชัดเจน

- เสื้อผ้าที่มีรอยชำรุดจริง (สำหรับใช้เป็นกรณีศึกษาในชั้นประยุกต์ใช้)

๙. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

ผลการจัดการเรียนรู้:

ปัญหา/อุปสรรค:

ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข:

หน่วยการเรียนรู้ฐานสมรรถนะที่ ๓ เรื่อง การทำงานที่คำนึงถึงความปลอดภัย

รายวิชา การจัดการในครัวเรือนและการประกอบกร
ภาคเรียนที่ ๑

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕
เวลา ๑๐ ชั่วโมง

๑. ผลลัพธ์การเรียนรู้ชั้นปี

ทำงานอย่างเป็นระบบ รวมทั้งสร้างงานที่แปลกใหม่หรือต่อยอดจากของเดิมด้วยตนเอง หรือร่วมกับในชุมชนราชมันและผู้อื่นตามหน้าที่และบทบาท ที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในสถานการณ์ต่างๆ อย่างเหมาะสมโดยกำหนดเป้าหมายที่เป็นไปได้ ประยุกต์ใช้ความรู้ในการวางแผนการทำงานที่คำนึงถึงความปลอดภัยเป็นหลัก ลงมือทำตามแผน โดยใช้ทรัพยากร พลังงานและเทคโนโลยีอย่างรู้คุณค่าและพอเพียง ตรวจสอบแก้ไขและปรับปรุงการทำงาน ให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ด้วยความรับผิดชอบ ชยัน อดทน มุ่งมั่น ซื่อสัตย์ ประณีต กล้าแสดงความคิดเห็น ของตนเองรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น เข้าใจและยอมรับความสามารถของสมาชิกทีมที่แตกต่างกัน ร่วมกันแก้ไขความขัดแย้งมีทักษะทางสังคม ในการทำงาน

๒. สมรรถนะหลัก (ระบุระดับสมรรถนะและพฤติกรรมบ่งชี้)

๑. การจัดการตนเอง: มีความรับผิดชอบ ชยัน อดทน มุ่งมั่น และซื่อสัตย์ในการทำงานให้บรรลุเป้าหมาย
๒. การคิดขั้นสูง: คิดวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบ ประเมินความเสี่ยง และสร้างสรรค์งานที่แปลกใหม่หรือต่อยอดจากของเดิม
๓. การสื่อสาร: กล้าแสดงความคิดเห็นของตนเอง และรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นอย่างเข้าใจ
๔. การรวมพลังทำงานเป็นทีม: เข้าใจและยอมรับความสามารถของสมาชิกที่แตกต่างกัน ร่วมกันแก้ไขความขัดแย้ง และมีทักษะทางสังคมในการทำงาน
๕. การเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง: ปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ และคำนึงถึงความปลอดภัยร่วมกับชุมชน
๖. การอยู่ร่วมกับธรรมชาติและวิทยาการอย่างยั่งยืน: ใช้ทรัพยากร พลังงาน และเทคโนโลยีอย่างรู้คุณค่า พอเพียง

๓. สมรรถนะเฉพาะ

๒. การทำงานอย่างเป็นระบบและสร้างสรรค์

๔. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การจัดการทำงานอย่างเป็นระบบ รวมทั้งสร้างงานที่แปลกใหม่หรือต่อยอดจากของเดิมด้วยตนเอง หรือร่วมกับในชุมชนราชมันและผู้อื่นตามหน้าที่และบทบาท ประยุกต์ใช้ความรู้ในการวางแผนการทำงานที่คำนึงถึงความปลอดภัยเป็นหลักในการทำงาน

๕. จุดประสงค์การเรียนรู้เชิงสมรรถนะ

- (K) **ความรู้:** อธิบายขั้นตอนการทำงานอย่างเป็นระบบ (Plan-Do-Check-Act) และระบุหลักความปลอดภัยในการใช้อุปกรณ์หรือสารเคมี (เช่น สีทำผ้าบาติก) ได้อย่างถูกต้อง
- (S) **ทักษะ:** วางแผนและปฏิบัติงานสร้างสรรค์ชิ้นงานใหม่หรือต่อยอดจากของเดิมร่วมกับผู้อื่น โดยคำนึงถึงความปลอดภัยและการใช้ทรัพยากรอย่างรู้คุณค่า
- (A) **คุณลักษณะ:** มีความรับผิดชอบ อดทน ประณีต ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และทำงานร่วมกับสมาชิกในทีมที่มีความแตกต่างกันได้
- (C) **สมรรถนะ:** ประยุกต์ใช้ทักษะการรวมพลังทำงานเป็นทีมในการแก้ปัญหาและความขัดแย้งที่เกิดขึ้นระหว่างการปฏิบัติงาน

๖. กิจกรรมการเรียนรู้

๖.๑ เรื่อง วางแผนดี มีความปลอดภัย (๓ ชั่วโมง)

- **ขั้นกระตุ้นให้อยากเรียนรู้:** ครูเปิดภาพข่าวหรือกรณีศึกษาเกี่ยวกับอุบัติเหตุที่เกิดจากการทำงานศิลปะหรือวิชาชีพ (เช่น สารเคมีกระเด็นเข้าตา น้ำร้อนลวก) ให้นักเรียนร่วมกันคิดวิเคราะห์ว่า "อุบัติเหตุเหล่านี้เกิดขึ้นได้อย่างไร และเราจะป้องกันได้อย่างไร?"
- **ขั้นแสวงหาความรู้และฝึกปฏิบัติ:** แนะนำขั้นตอนการทำงานอย่างเป็นระบบควบคู่กับความปลอดภัย ให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม ศึกษาขั้นตอน การทำผ้าบาติก (หรือชิ้นงานสร้างสรรค์อื่นๆ) และระบุความเสี่ยงในแต่ละขั้นตอน (เช่น การต้มเทียน การผสมสี)
- **ขั้นลงมือปฏิบัติจริงและสะท้อนคิด:** แต่ละกลุ่มจัดทำ "แผนการทำงานที่คำนึงถึงความปลอดภัย" โดยแบ่งบทบาทหน้าที่ตามความถนัดของสมาชิกในทีม พร้อมกำหนดข้อตกลงเรื่องความปลอดภัยร่วมกัน
- **ขั้นสื่อสารผลการปฏิบัติ:** ตัวแทนกลุ่มนำเสนอแผนการทำงานและมาตรการความปลอดภัยของกลุ่มตนเอง
- **ขั้นปรับประยุกต์ใช้ความรู้และเผยแพร่:** กลุ่มอื่นๆ และครูร่วมกันเสนอแนะเพื่อปิดจุดอ่อนของแผนงาน เพื่อเตรียมความพร้อมสู่การลงมือปฏิบัติจริง

๖.๒ เรื่อง รวมพลังสร้างสรรค์ชิ้นงาน (๓ ชั่วโมง)

- **ขั้นกระตุ้นให้อยากเรียนรู้:** ทบทวนข้อตกลงเรื่องความปลอดภัย และให้แต่ละกลุ่มตรวจสอบอุปกรณ์ป้องกัน (เช่น ถุงมือ ผ้ากันเปื้อน)
- **ขั้นแสวงหาความรู้และฝึกปฏิบัติ:** ครูสาธิตเทคนิคการสร้างลายและการลงสีผ้าบาติกอย่างสร้างสรรค์ พร้อมเน้นย้ำเทคนิคที่ปลอดภัย
- **ขั้นลงมือปฏิบัติจริงและสะท้อนคิด:** นักเรียนลงมือ สร้างงานที่แปลกใหม่หรือต่อยอดจากของเดิมด้วยตนเอง ตามแผนที่วางไว้ ครูทำหน้าที่สังเกตการณ์ หากมีความขัดแย้งในทีม (เช่น ความเห็นเรื่องการลงสีไม่ตรงกัน) ครูจะเข้าไปตั้งคำถามเพื่อให้นักเรียน ร่วมกันแก้ไขความขัดแย้งมีทักษะทางสังคม ในการทำงาน

- **ขั้นสื่อสารผลการปฏิบัติ:** แต่ละกลุ่มประเมินผลงานของตนเองในระหว่างทำ หากพบข้อผิดพลาดให้ช่วยกันหาทางแก้ไขทันที
- **ขั้นปรับปรุงยุคที่ใช้ความรู้และเผยแพร่:** จัดเก็บอุปกรณ์ ทำความสะอาดพื้นที่ทำงาน และจัดการน้ำเสีย/ขยะอย่างถูกวิธี เพื่อ ใช้ทรัพยากร พลังงานและเทคโนโลยีอย่างรู้คุณค่าและพอเพียง

๖.๓ เรื่อง ตรวจสอบผลงานและการเรียนรู้ร่วมกัน (๔ ชั่วโมง)

- **ขั้นกระตุ้นให้อยากเรียนรู้:** ชวนนักเรียนพิจารณาผลงานที่เสร็จสมบูรณ์ "ชิ้นงานนี้สะท้อนความเป็นทีมของเราอย่างไรบ้าง?"
- **ขั้นแสวงหาความรู้และฝึกปฏิบัติ:** ให้นักเรียน ตรวจสอบแก้ไขและปรับปรุงการทำงาน ให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ เช่น การเก็บรายละเอียดสี การตกแต่งเพิ่มเติมให้ประณีต
- **ขั้นลงมือปฏิบัติจริงและสะท้อนคิด:** จัดกิจกรรมสะท้อนคิดกลุ่ม (Group Reflection) ให้สมาชิกผลัดกัน กล่าวแสดงความคิดเห็น ของตนเองรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น เกี่ยวกับการทำงานที่ผ่านมา ชื่นชมเพื่อน และบอกสิ่งที่ควรปรับปรุงในการทำงานครั้งต่อไป
- **ขั้นสื่อสารผลการปฏิบัติ:** จัดนิทรรศการขนาดย่อม นำเสนอ ชิ้นงาน (เช่น การทำผ้าบาติก) พร้อมเล่าถึงวิธีการทำงานอย่างเป็นระบบและการจัดการความปลอดภัยของกลุ่มตนเอง
- **ขั้นปรับปรุงยุคที่ใช้ความรู้และเผยแพร่:** สรุปทบทวนร่วมกันว่าการทำงานที่ปลอดภัยและเป็นระบบไม่ได้ใช้แค่ในห้องเรียน แต่สามารถนำไปใช้ในการดูแลบ้านและชุมชนได้อย่างไร

๗. การวัดและประเมินผล

(ในส่วนของประเมินสมรรถนะ ประเมินตามระดับสมรรถนะและพฤติกรรมบ่งชี้ที่ระบุไว้ในข้อ ๒)

สิ่งที่วัดและประเมินผล	วิธีวัด	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
๑. ความรู้ (K)	ตรวจแผนการทำงานและการประเมินความปลอดภัย	แบบประเมินแผนการทำงาน	ระดับคุณภาพ ๕ ผ่านเกณฑ์
๒. ทักษะ (S)	ตรวจประเมิน ชิ้นงาน (เช่น การทำผ้าบาติก)	แบบrubริกประเมินชิ้นงานและการปฏิบัติงาน	ระดับคุณภาพ ๕ ผ่านเกณฑ์
๓. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ (A)	สังเกตพฤติกรรม ความมุ่งมั่น ประณีต และการรับฟังความคิดเห็น	แบบสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ระดับคุณภาพ ๕ ผ่านเกณฑ์
๔. สมรรถนะหลัก (C)	สังเกตกระบวนการทำงานเป็นทีม และการแก้ปัญหาความขัดแย้ง	แบบประเมินสมรรถนะการทำงานเป็นทีม	ระดับคุณภาพ ๕ ผ่านเกณฑ์

๘. สื่อและแหล่งการเรียนรู้

- อุปกรณ์และวัสดุสำหรับสร้างสรรค์ชิ้นงาน (ตัวอย่าง: อุปกรณ์ทำผ้าบาติก เช่น สี เทียน พู่กัน กรอบไม้)
- วิดีโอสาธิตขั้นตอนการทำงานอย่างปลอดภัย (Safety First) และข้อควรระวังในการใช้สารเคมีหรือของร้อน
- ใบกิจกรรม "แผนผังการทำงานของทีมเรา" (ระบุหน้าที่ เป้าหมาย และจุดที่ต้องระวังความปลอดภัย)

๙. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

ผลการจัดการเรียนรู้:

ปัญหา/อุปสรรค:

ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข:

หน่วยการเรียนรู้ฐานสมรรถนะที่ ๑ เรื่อง การวางแผนและลงมือทำงานอย่างรู้คุณค่า

รายวิชา การจัดการในครัวเรือนและการประกอบกร
ภาคเรียนที่ ๑

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖
เวลา ๑๐ ชั่วโมง

๑. ผลลัพธ์การเรียนรู้ชั้นปี

ดูแลบ้านและความเป็นอยู่ของสมาชิกในบ้านรวมถึงแบ่งเบาภาระผู้ปกครอง ด้วยความรับผิดชอบ กระตือรือร้น และมุ่งมั่นในการทำงาน นำไปสู่การวางแผนและลงมือทำงานอย่างเป็นระบบโดยคำนึงถึงเหตุ และผลของวิธีทำงานแบบต่างๆ ใช้ทรัพยากร พลังงานและเทคโนโลยี อย่างรู้คุณค่า พอเพียง เหมาะสมกับ สถานะทางเศรษฐกิจ ให้เกิดประโยชน์และคำนึงถึงผลเสียต่อตนเองและในชุมชนรำนโดยคำนึงถึงความ ปลอดภัยและการอยู่ร่วมกันด้วยดีเป็นหลัก

๒. สมรรถนะหลัก

๑. การจัดการตนเอง: มีความรับผิดชอบและมุ่งมั่นในการทำงานบ้านเพื่อแบ่งเบาภาระผู้ปกครอง
๒. การคิดขั้นสูง: คิดวิเคราะห์เหตุและผลของการเลือกวิธีทำงาน การใช้ทรัพยากร และเทคโนโลยี อย่างคุ้มค่า
๓. การสื่อสาร: สื่อสารเพื่อวางแผนและนำเสนอผลการปฏิบัติงานได้อย่างชัดเจน
๔. การรวมพลังทำงานเป็นทีม: ทำงานร่วมกับสมาชิกในครอบครัวหรือเพื่อนอย่างเป็นระบบ
๕. การเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง: คำนึงถึงผลกระทบของการใช้ทรัพยากรที่มีต่อตนเองและชุมชนรำน
๖. การอยู่ร่วมกับธรรมชาติและวิทยาการอย่างยั่งยืน: ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและทรัพยากรอย่างรู้ คุณค่าและปลอดภัย

๓. สมรรถนะเฉพาะ

ดูแลบ้านและความเป็นอยู่ของสมาชิกในบ้าน รวมถึงแบ่งเบาภาระผู้ปกครอง ด้วยความรับผิดชอบ และกระตือรือร้น โดยคำนึงถึงความปลอดภัยและการอยู่ร่วมกันด้วยดีเป็นหลัก

๔. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การทำงานโดยคำนึงถึงเหตุและผลอย่างรู้คุณค่า ที่เหมาะสมกับสถานะทางเศรษฐกิจ ให้เกิดประโยชน์ เพื่อแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์และร่วมกันทำงานอย่างเป็นระบบโดยคำนึงถึงเหตุและผลของวิธีทำงานแบบ ต่างๆ ใช้ทรัพยากร พลังงานและเทคโนโลยี อย่างรู้คุณค่า พอเพียง

๕. จุดประสงค์การเรียนรู้เชิงสมรรถนะ

- (K) **ความรู้:** อธิบายเหตุและผลในการเลือกวิธีการทำงาน การใช้ทรัพยากร พลังงาน และเทคโนโลยีให้เหมาะสมกับสถานะทางเศรษฐกิจได้อย่างถูกต้อง
- (S) **ทักษะ:** วางแผนและลงมือปฏิบัติการดูแลบ้านอย่างเป็นระบบ โดยสามารถปรับเปลี่ยนและแก้ไขเฉพาะหน้าได้อย่างเหมาะสม
- (A) **คุณลักษณะ:** แสดงออกถึงความกระตือรือร้น รับผิดชอบ มุ่งมั่นในการทำงาน และคำนึงถึงความปลอดภัยในการอยู่ร่วมกัน
- (C) **สมรรถนะ:** ประยุกต์ใช้กระบวนการคิดขั้นสูงในการออกแบบโครงการ (Project) หรือแนวทางการแก้ปัญหาในครัวเรือนที่ช่วยลดการใช้พลังงานและทรัพยากร

๖. กิจกรรมการเรียนรู้

๖.๑ เรื่อง สำรวจปัญหา ค้นหาเหตุผล (๓ ชั่วโมง)

- **ขั้นกระตุ้นให้อยากเรียนรู้:** ครูเปิดบิลค่าไฟ ค่าน้ำ หรือภาพกองขยะในบ้าน ให้นักเรียนดู แล้วตั้งคำถามท้าทายว่า "ถ้าเราเป็นหัวหน้าครอบครัว เราจะจัดการกับสิ่งเหล่านี้ได้อย่างไรให้เหมาะสมกับเศรษฐกิจในกระเป๋าของเรา?"
- **ขั้นแสวงหาความรู้และฝึกปฏิบัติ:** ให้นักเรียนจำลองสถานการณ์เป็น "ผู้ตรวจสอบทรัพยากร" ฝึกวิเคราะห์สาเหตุของการสิ้นเปลืองพลังงานและทรัพยากรในบ้าน และศึกษาแนวทางการใช้เทคโนโลยีอย่างคุ้มค่า
- **ขั้นลงมือปฏิบัติจริงและสะท้อนคิด:** นักเรียนเริ่มทำโครงการขนาดเล็ก (Mini Project) โดยสำรวจปัญหาการใช้ทรัพยากรในบ้านตนเอง ๑ อย่าง (เช่น การล้างจานเปลืองน้ำ, การรีดผ้า) แล้ววิเคราะห์เหตุและผลของวิธีทำงานแบบต่างๆ เพื่อหาวิธีที่ดีที่สุด
- **ขั้นสื่อสารผลการปฏิบัติ:** นำเสนอปัญหาและแนวทางการแก้ไขเบื้องต้นให้เพื่อนในกลุ่มฟัง
- **ขั้นปรับปรุงประยุกต์ใช้ความรู้และเผยแพร่:** นำข้อเสนอแนะไปปรับเป็นแผนปฏิบัติการจริงเพื่อนำไปใช้ที่บ้าน

๖.๒ เรื่อง วางแผนอย่างเป็นระบบ สืบความสิ้นเปลือง (๓ ชั่วโมง)

- **ขั้นกระตุ้นให้อยากเรียนรู้:** นำเสนอคลิปวิดีโอ "Smart Home แบบประหยัด" หรือไอเดียสิ่งประดิษฐ์เพื่อการดูแลบ้าน
- **ขั้นแสวงหาความรู้และฝึกปฏิบัติ:** สอนหลักการวางแผนการทำงานแบบ Project-Based คือ กำหนดเป้าหมาย -> วางแผนทรัพยากร -> ลงมือทำ -> ประเมินผล โดยต้อง คำนึงถึงผลเสียต่อตนเองและในชุมชนรำนัน และ ความปลอดภัย
- **ขั้นลงมือปฏิบัติจริงและสะท้อนคิด:** นักเรียนจัดทำ "แผนปฏิบัติการดูแลบ้านอย่างรู้คุณค่า" โดยเขียนระบุขั้นตอน อุปกรณ์ที่ใช้ เวลาที่ใช้ และเปรียบเทียบความคุ้มค่า (เช่น การร่อนน้ำซักผ้าไปรดน้ำต้นไม้)
- **ขั้นสื่อสารผลการปฏิบัติ:** จับคู่แลกเปลี่ยนแผนปฏิบัติการเพื่อตรวจสอบความรัดกุมและความเป็นไปได้

- **ขั้นปรับปรุงยุคที่ใช้ความรู้และเผยแพร่:** นำแผนไปปรึกษาและขอคำอนุมัติจากผู้ปกครองเพื่อเตรียมลงมือปฏิบัติจริงในวันหยุด

๖.๓ เรื่อง ปฏิบัติจริง ตรวจสอบ และถอดบทเรียน (๔ ชั่วโมง)

- **ขั้นกระตุ้นให้อยากเรียนรู้:** ให้นักเรียนโชว์ภาพถ่ายหรือวิดีโอสั้นๆ ที่ตนเองได้ไปลงมือทำงานบ้านตามแผนที่วางไว้ในช่วงวันหยุด
- **ขั้นแสวงหาความรู้และฝึกปฏิบัติ:** แนะนำวิธีการเขียนสรุปและถอดบทเรียนจากการทำงาน (After Action Review: AAR)
- **ขั้นลงมือปฏิบัติจริงและสะท้อนคิด:** นักเรียนทำ แบบฝึกหัด การลงมือทำงานตามแผนที่วางไว้อย่างเป็นขั้นตอนโดยคำนึงถึงการใช้ทรัพยากร พลังงานและเทคโนโลยีอย่างรู้คุณค่าและพอเพียง โดยเขียนอธิบายสิ่งที่ทำ ปัญหาที่พบระหว่างทำ (เช่น อุปกรณ์ชำรุด, ใช้เวลาเกิน) และวิธีการแก้ปัญหาด้วยความมุ่งมั่นและรับผิดชอบ
- **ขั้นสื่อสารผลการปฏิบัติ:** จัดเวทีเสวนา "แม่บ้าน/พ่อบ้าน วัยจิ๋ว" ให้นักเรียนออกมาเล่าประสบการณ์การทำงานบ้านอย่างเป็นระบบ ความท้าทายที่พบ และผลลัพธ์ที่เกิดกับค่าใช้จ่ายหรือสภาพแวดล้อมในบ้าน
- **ขั้นปรับปรุงยุคที่ใช้ความรู้และเผยแพร่:** ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความคิดรวบยอดว่า การทำงานที่คำนึงถึงเหตุและผล และใช้ทรัพยากรอย่างรู้คุณค่านั้น นอกจากจะแบ่งเบาภาระครอบครัวแล้ว ยังเป็นการสร้างอุปนิสัยที่ดีสำหรับการเป็นพลเมืองในชุมชนและสังคมต่อไป

๗. การวัดและประเมินผล

(ในส่วนของประเมินสมรรถนะ ประเมินตามระดับสมรรถนะและพฤติกรรมบ่งชี้ที่ระบุไว้ในข้อ ๒)

สิ่งที่วัดและประเมินผล	วิธีวัด	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
๑. ความรู้ (K)	ตรวจการเขียนวิเคราะห์เหตุและผล	แบบประเมินผลงาน	ระดับคุณภาพ ๕ ผ่านเกณฑ์
๒. ทักษะ (S)	ตรวจ แบบฝึกหัด การลงมือทำงานตามแผนที่วางไว้อย่างเป็นขั้นตอน โดยคำนึงถึงการใช้ทรัพยากร พลังงานและเทคโนโลยีอย่างรู้คุณค่าและพอเพียง	แบบประเมินทักษะการปฏิบัติงาน	ระดับคุณภาพ ๕ ผ่านเกณฑ์
๓. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ (A)	สังเกตพฤติกรรมความมุ่งมั่นและความรับผิดชอบ	แบบสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ระดับคุณภาพ ๕ ผ่านเกณฑ์

สิ่งที่วัดและ ประเมินผล	วิธีวัด	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
๔. สมรรถนะ หลัก (C)	สังเกตการแก้ปัญหาและการนำเสนอ แผนงาน	แบบประเมินสมรรถนะ ของผู้เรียน	ระดับคุณภาพ ๕ ผ่านเกณฑ์

๘. สื่อและแหล่งการเรียนรู้

- กรณีศึกษา (Case Study) ครอบครัวตัวอย่างที่ประสบปัญหาค่าใช้จ่ายหรือการจัดการทรัพยากรในบ้าน
- สื่อมัลติมีเดีย/วิดีโอเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมง่ายๆ ในการลดใช้พลังงาน
- แบบฝึกหัด การลงมือทำงานตามแผนที่วางไว้อย่างเป็นขั้นตอนๆ

๙. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

ผลการจัดการเรียนรู้:

ปัญหา/อุปสรรค:

ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข:

หน่วยการเรียนรู้ฐานสมรรถนะที่ ๒ เรื่อง งานช่างและงานประดิษฐ์เพื่อชีวิต

รายวิชา การจัดการในครัวเรือนและการประกอบอาชีพ
ภาคเรียนที่ ๑

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖
เวลา ๑๐ ชั่วโมง

๑. ผลลัพธ์การเรียนรู้ชั้นปี

ใช้เครื่องมือและซ่อมแซมของใช้ได้ สร้างชิ้นงานจากวัสดุเหลือใช้ได้ วางแผนการผลิต พัฒนาสินค้าและบริการ และคำนวณต้นทุนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๒. สมรรถนะหลัก (ระบุระดับสมรรถนะและพฤติกรรมบ่งชี้)

๑. การจัดการตนเอง: มีความรับผิดชอบและพึ่งพาตนเองในการซ่อมแซมและประดิษฐ์สิ่งของ
๒. การคิดขั้นสูง: คิดวิเคราะห์ปัญหาของสิ่งของที่ชำรุด และวางแผนขั้นตอนการทำงานอย่างเป็นระบบ
๓. การสื่อสาร: นำเสนอแนวความคิดการประดิษฐ์และอธิบายขั้นตอนการทำงานได้อย่างเข้าใจ
๔. การรวมพลังทำงานเป็นทีม: แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ช่วยเหลือ และตรวจสอบชิ้นงานร่วมกับเพื่อน
๕. การเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง: มีจิตสำนึกในการลดปริมาณขยะและสร้างประโยชน์ให้แก่ส่วนรวม
๖. การอยู่ร่วมกับธรรมชาติและวิทยาการอย่างยั่งยืน: ใช้วัสดุเหลือใช้และทรัพยากรในการประดิษฐ์อย่างรู้คุณค่าเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

๓. สมรรถนะเฉพาะ

งานช่างพื้นฐาน สร้างชิ้นงานจากวัสดุเหลือใช้ได้ วางแผนการผลิต พัฒนาสินค้าและบริการ และคำนวณต้นทุนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๔.สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การซ่อมแซมและประดิษฐ์เป็นทักษะพื้นฐานที่ช่วยให้นักเรียนสามารถดูแลรักษา ซ่อมแซม และดัดแปลงสิ่งของเครื่องใช้ในชีวิตประจำวันให้กลับมาใช้งานได้เหมาะสมและปลอดภัย ตลอดจนสร้างสรรค์ชิ้นงานใหม่จากวัสดุหรือสิ่งของที่มีอยู่ โดยใช้กระบวนการคิด วิเคราะห์ วางแผน และลงมือปฏิบัติอย่างเป็นระบบ คำนึงถึงความประหยัด ความคุ้มค่า และการใช้ทรัพยากรอย่างรู้คุณค่า อันนำไปสู่การแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน การพึ่งพาตนเอง และการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๕. จุดประสงค์การเรียนรู้เชิงสมรรถนะ

- (K) **ความรู้:** อธิบายวิธีการใช้เครื่องมือช่างพื้นฐานอย่างปลอดภัย และหลักการคำนวณต้นทุนชิ้นงานประดิษฐ์ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างถูกต้อง
- (S) **ทักษะ:** วางแผน ซ่อมแซมของใช้ และสร้างสรรค์ชิ้นงานประดิษฐ์จากวัสดุเหลือใช้ได้อย่างเป็นระบบและใช้งานได้จริง
- (A) **คุณลักษณะ:** เห็นคุณค่าของการนำสิ่งของกลับมาใช้ใหม่ มีความประหยัด อดทน ประณีต และรับผิดชอบต่อความปลอดภัยในการทำงาน
- (C) **สมรรถนะ:** ประยุกต์ใช้กระบวนการคิดวิเคราะห์ในการออกแบบ ดัดแปลง และพัฒนาสินค้าหรือบริการจากวัสดุที่มีอยู่รอบตัว

๖. กิจกรรมการเรียนรู้

๖.๑ เรื่อง สำรวจปัญหา รู้จักเครื่องมือช่าง (๓ ชั่วโมง)

- **ขั้นกระตุ้นให้อยากเรียนรู้:** ครูนำสิ่งของที่ชำรุด (เช่น ขนากล่อนที่น็อตหลุด หรือชั้นวางของที่พัง) มาให้นักเรียนดู พร้อมตั้งคำถามว่า "ถ้าเราทิ้งของชิ้นนี้ไป เราต้องเสียเงินซื้อใหม่เท่าไร? และเราจะซ่อมมันได้อย่างไร?"
- **ขั้นแสวงหาความรู้และฝึกปฏิบัติ:** ให้นักเรียนศึกษาการใช้เครื่องมือช่างพื้นฐานอย่างปลอดภัย (เช่น การเลือกใช้ไขควงให้ตรงกับหัวน็อต) และฝึกปฏิบัติการจับและใช้เครื่องมือกับเศษวัสดุ
- **ขั้นลงมือปฏิบัติจริงและสะท้อนคิด:** นักเรียนสำรวจสิ่งของเครื่องใช้ในห้องเรียนหรือที่บ้านที่ต้องการการซ่อมแซม หรือวัสดุเหลือใช้ที่สามารถนำมาดัดแปลงได้ จากนั้นเลือก ๑ ปัญหาเพื่อนำมาทำเป็นโครงการ ชิ้นงานประดิษฐ์ หรือชิ้นงานซ่อมแซม
- **ขั้นสื่อสารผลการปฏิบัติ:** นำเสนอปัญหาที่ตนเองเลือกและเครื่องมือช่างที่คาดว่าจะต้องใช้ในการแก้ปัญหา
- **ขั้นปรับปรุงประยุกต์ใช้ความรู้และเผยแพร่:** ให้เพื่อนและครูร่วมกันประเมินความปลอดภัยเบื้องต้นก่อนลงมือทำในชั่วโมงถัดไป

๖.๒ เรื่อง วางแผนสร้างสรรค์ ประเมินต้นทุน (๓ ชั่วโมง)

- **ขั้นกระตุ้นให้อยากเรียนรู้:** ชวนนักเรียนคิดต่อยอด "เราจะเปลี่ยนวัสดุเหลือใช้เหล่านี้ ให้กลายเป็นสินค้าที่นำไปขายต่อได้อย่างไร?"
- **ขั้นแสวงหาความรู้และฝึกปฏิบัติ:** ครูสอนหลักการเขียนแบบร่าง (Draft) การออกแบบชิ้นงาน และสอนวิธี คำนวณต้นทุนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (คำนวณค่าวัสดุที่ต้องซื้อเพิ่ม ค่าแรง และการตั้งราคาขายหากนำไปพัฒนาเป็นสินค้า)
- **ขั้นลงมือปฏิบัติจริงและสะท้อนคิด:** นักเรียนเขียนแบบร่างชิ้นงานประดิษฐ์ของตนเอง ระบุวัสดุ อุปกรณ์ ขั้นตอนการทำงาน และทำตารางประเมินต้นทุน โดยเน้นการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้คุ้มค่าที่สุด
- **ขั้นสื่อสารผลการปฏิบัติ:** จับคู่เพื่อนำเสนอแบบร่างและแผนการคำนวณต้นทุน (Peer Review)

- **ขั้นปรับปรุงยุคที่ใช้ความรู้และเผยแพร่:** นำข้อเสนอแนะจากเพื่อนมาปรับแก้แบบร่างให้สมบูรณ์ และเตรียมวัสดุอุปกรณ์สำหรับการลงมือประดิษฐ์

๖.๓ เรื่อง ลงมือประดิษฐ์ คิดต่อยอด (๔ ชั่วโมง)

- **ขั้นกระตุ้นให้อยากเรียนรู้:** ทบทวนข้อตกลงเรื่องความปลอดภัยในการใช้เครื่องมือช่าง และการจัดการพื้นที่ทำงาน
- **ขั้นแสวงหาความรู้และฝึกปฏิบัติ:** นักเรียนเตรียมอุปกรณ์และพื้นที่ทำงาน ครูสาธิตเทคนิคพิเศษเพิ่มเติมหากนักเรียนต้องการ (เช่น การเจาะรู การติดกาวให้แน่นหนา)
- **ขั้นลงมือปฏิบัติจริงและสะท้อนคิด:** นักเรียนลงมือสร้าง ชิ้นงานประดิษฐ์ หรือซ่อมแซมสิ่งของตามแผนที่วางไว้ ครูทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษา (Facilitator) หากพบปัญหาให้ใช้กระบวนการคิดวิเคราะห์เพื่อแก้ปัญหาเฉพาะหน้าด้วยตนเอง
- **ขั้นสื่อสารผลการปฏิบัติ:** จัดนิทรรศการ "นักประดิษฐ์รักโลก" ให้นักเรียนนำเสนอชิ้นงาน สาธิตการใช้งาน อธิบายที่มาของการออกแบบ และรายงานต้นทุนที่ใช้ไป
- **ขั้นปรับปรุงยุคที่ใช้ความรู้และเผยแพร่:** ร่วมกันประเมินความพึงพอใจและสะท้อนคิดว่า ทักษะงานช่างและการประดิษฐ์ช่วยลดค่าใช้จ่าย พังพาดตนเอง และนำไปประยุกต์เป็นแนวทางสร้างรายได้ในอนาคตได้อย่างไร

๗. การวัดและประเมินผล

(ในส่วนของประเมินสมรรถนะ ประเมินตามระดับสมรรถนะและพฤติกรรมบ่งชี้ที่ระบุไว้ในข้อ ๒)

สิ่งที่วัดและประเมินผล	วิธีวัด	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
๑. ความรู้ (K)	ตรวจแผนผังการออกแบบและการคำนวณต้นทุน	แบบประเมินผลงาน	ระดับคุณภาพ ๕ ผ่านเกณฑ์
๒. ทักษะ (S)	ตรวจประเมิน ชิ้นงานประดิษฐ์และการใช้เครื่องมือช่าง	แบบ rubric ประเมิน ชิ้นงานและทักษะปฏิบัติ	ระดับคุณภาพ ๕ ผ่านเกณฑ์
๓. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ (A)	สังเกตความมุ่งมั่น ความปลอดภัย และความประหยัด	แบบสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ระดับคุณภาพ ๕ ผ่านเกณฑ์
๔. สมรรถนะหลัก (C)	สังเกตการคิดแก้ปัญหาและการสื่อสารนำเสนอผลงาน	แบบประเมินสมรรถนะของผู้เรียน	ระดับคุณภาพ ๕ ผ่านเกณฑ์

๘. สื่อและแหล่งการเรียนรู้

- ชุดเครื่องมือช่างพื้นฐาน (เช่น ไขควง ค้อน คีม กาว กรรไกร) พร้อมป้ายคำแนะนำการใช้อย่างปลอดภัย
- ตัวอย่างสิ่งของเครื่องใช้ที่ชำรุดในชีวิตประจำวัน (เช่น กล้องดินสอพอง แก้วโยก น็อตหลุด)
- วัสดุเหลือใช้ประเภทต่างๆ (ขวดพลาสติก ลังกระดาษ เศษไม้)
- แบบบันทึกโครงการประดิษฐ์ (ระบุปัญหา การออกแบบ และการคำนวณต้นทุน)

๙. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

ผลการจัดการเรียนรู้:

ปัญหา/อุปสรรค:

ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข:

หน่วยการเรียนรู้ฐานสมรรถนะที่ ๓
เรื่อง บทบาทที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในสถานการณ์ต่าง ๆ

รายวิชา การจัดการในครัวเรือนและการประกอบกร
 ภาคเรียนที่ ๑

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖
 เวลา ๑๐ ชั่วโมง

๑. ผลลัพธ์การเรียนรู้ชั้นปี

ทำงานอย่างเป็นระบบ รวมทั้งสร้างงานที่แปลกใหม่ หรือต่อยอดจากของเดิมด้วยตนเอง หรือร่วมกับในชุมชน ประยุกต์ใช้ความรู้ในการวางแผนการทำงานที่คำนึงถึงความปลอดภัยเป็นหลัก ลงมือทำตามแผน โดยใช้ทรัพยากร พลังงานและเทคโนโลยีอย่างรู้คุณค่าและพอเพียง ตรวจสอบแก้ไขและปรับปรุงการทำงานให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ด้วยความรับผิดชอบ ชยัน อดทน มุ่งมั่น ซื่อสัตย์ ประณีต

๒. สมรรถนะหลัก (ระบุระดับสมรรถนะและพฤติกรรมบ่งชี้)

๑. การจัดการตนเอง: ปรับตัวและรับมือกับการเปลี่ยนแปลงได้ มีความรับผิดชอบ ชยัน อดทน มุ่งมั่น และซื่อสัตย์ในการทำงาน
๒. การคิดขั้นสูง: คิดวิเคราะห์สถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป และวางแผนแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ
๓. การสื่อสาร: สื่อสารเพื่อประสานงาน แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และทำความเข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเองและผู้อื่น
๔. การรวมพลังทำงานเป็นทีม: ทำงานร่วมกับชุมชนหรือเพื่อน ยอมรับความแตกต่าง และร่วมกันสร้างสรรค์ผลงาน
๕. การเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง: ปฏิบัติตนตามบทบาทหน้าที่อย่างเหมาะสม ช่วยเหลือเกื้อกูลกันในชุมชนเมื่อเกิดสถานการณ์การเปลี่ยนแปลง
๖. การอยู่ร่วมกับธรรมชาติและวิทยาการอย่างยั่งยืน: ใช้ทรัพยากร พลังงาน และเทคโนโลยีในการแก้ปัญหาอย่างรู้คุณค่าและปลอดภัย

๓. สมรรถนะเฉพาะ

ทำงานอย่างเป็นระบบ รวมทั้งสร้างงานที่แปลกใหม่หรือต่อยอดจากของเดิมด้วยตนเองหรือร่วมกับสมาชิกในครอบครัว เพื่อนและผู้อื่น เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงในสถานการณ์ต่างๆ

๔. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การสร้างงานที่แปลกใหม่ต่อยอดจากของเดิมด้วยตนเอง หรือร่วมกับในชุมชนรามาและผู้อื่นตามหน้าที่และบทบาทอย่างเหมาะสมโดยกำหนดเป้าหมายที่เป็นไปได้ ประยุกต์ใช้ความรู้ในการวางแผนการทำงานที่คำนึงถึงความปลอดภัยเป็นหลัก

๕. จุดประสงค์การเรียนรู้เชิงสมรรถนะ

- (K) **ความรู้:** อธิบายวิธีการปรับตัว วางแผน และกำหนดเป้าหมายการทำงานที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในสถานการณ์ต่าง ๆ โดยคำนึงถึงความปลอดภัย
- (S) **ทักษะ:** ปฏิบัติงาน สร้างงานที่แปลกใหม่หรือต่อยอดจากของเดิมอย่างเป็นระบบ (Plan-Do-Check-Act) และปรับปรุงการทำงานให้บรรลุเป้าหมายท่ามกลางข้อจำกัดได้
- (A) **คุณลักษณะ:** มีความรับผิดชอบ ขยัน อดทน มุ่งมั่น ซื่อสัตย์ ประณีต และมีทัศนคติเชิงบวกต่อการเปลี่ยนแปลง
- (C) **สมรรถนะ:** ประยุกต์ใช้ทักษะการทำงานเป็นทีมและการคิดขั้นสูงในการรับรู้และปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ใหม่ในชีวิตประจำวัน

๖. กิจกรรมการเรียนรู้

๖.๑ เรื่อง โลกเปลี่ยน เราปรับ (๓ ชั่วโมง)

- **ขั้นกระตุ้นให้อยากเรียนรู้:** ครูตั้งคำถามชวนคิด "ถ้าวันหนึ่งอินเทอร์เน็ตใช้งานไม่ได้ทั้งสัปดาห์ การใช้ชีวิตและการเรียนของเราจะเปลี่ยนไปอย่างไรบ้าง?" เพื่อให้นักเรียนเห็นภาพของ 'การเปลี่ยนแปลง'
- **ขั้นแสวงหาความรู้และฝึกปฏิบัติ:** ครูกำหนดสถานการณ์จำลองการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจในชุมชน เช่น ร้านเค้กบ้านเจนสาซาแมริม จึงแจ้งปรับราคาเค้ก ตั้งแต่ วันจันทร์ที่ ๖ เมษายน ๒๕๖๙ ให้นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์ว่า ผู้ประกอบการและลูกค้าควรมีบทบาทหรือวิธีการปรับตัวอย่างไรให้เหมาะสมและอยู่ร่วมกันได้
- **ขั้นลงมือปฏิบัติจริงและสะท้อนคิด:** นักเรียนทำ แบบฝึกหัด การปรับตัวในสถานการณ์ใหม่ รับรู้และปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ในชีวิต โดยเลือกวิเคราะห์สถานการณ์การเปลี่ยนแปลงที่ตนเองเคยพบเจอ ๑ อย่าง (เช่น การย้ายบ้าน, การเปลี่ยนรูปแบบการเรียน) และเขียนอธิบายความรู้สึก วิธีรับมือ และข้อดีที่ได้จากการเปลี่ยนแปลงนั้น
- **ขั้นสื่อสารผลการปฏิบัติ:** จับคู่แลกเปลี่ยนประสบการณ์การปรับตัวของตนเองกับเพื่อน
- **ขั้นปรับประยุกต์ใช้ความรู้และเผยแพร่:** ร่วมกันสรุป "กุญแจสำคัญ ๓ ประการในการรับมือกับความเปลี่ยนแปลง" เพื่อเป็นหลักคิดประจำห้องเรียน

๖.๒ เรื่อง รวมพลังสร้างสรรค์ รับมือสถานการณ์ใหม่ (๓ ชั่วโมง)

- **ขั้นกระตุ้นให้อยากเรียนรู้:** ครูแบ่งกลุ่มนักเรียนและแจก "ภารกิจฉุกเฉิน" (Surprise Mission) เช่น การสร้างสิ่งประดิษฐ์เพื่อแก้ปัญหาเฉพาะหน้า โดยมีวัสดุจำกัดและเวลาจำกัด
- **ขั้นแสวงหาความรู้และฝึกปฏิบัติ:** สอนให้นักเรียน ทำงานอย่างเป็นระบบ โดยเริ่มจากการวิเคราะห์ข้อจำกัด กำหนดบทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม และวางแผนการใช้ทรัพยากรให้คุ้มค่าที่สุด
- **ขั้นลงมือปฏิบัติจริงและสะท้อนคิด:** นักเรียนเริ่ม ประยุกต์ใช้ความรู้ในการวางแผนการทำงานที่คำนึงถึงความปลอดภัยเป็นหลัก ลงมือทำตามแผน ระหว่างที่นักเรียนทำงาน ครูจะสร้าง "สถานการณ์แทรกซ้อน" (เช่น วัสดุบางอย่างออก หรือลดเวลาทำงานลง) เพื่อบังคับให้นักเรียนต้องปรับแผนและแก้ปัญหาเฉพาะหน้า

- **ขั้นสื่อสารผลการปฏิบัติ:** สมาชิกในกลุ่มช่วยกันสื่อสารเพื่อรักษาความสงบ ลดความขัดแย้ง และโฟกัสไปที่การแก้ปัญหา
- **ขั้นปรับประยุกต์ใช้ความรู้และเผยแพร่:** กลุ่มประเมินการทำงานของตนเองเบื้องต้นว่าสามารถรับมือกับสถานการณ์แทรกซ้อนได้ดีเพียงใด

๖.๓ เรื่อง ตรวจสอบ แก้ไข มุ่งสู่เป้าหมาย (๔ ชั่วโมง)

- **ขั้นกระตุ้นให้อยากเรียนรู้:** ทบทวนภารกิจจากชั่วโมงที่แล้ว ให้นักเรียนประเมินว่าผลงานของกลุ่มตนเองใกล้เคียงกับเป้าหมายที่ตั้งไว้หรือไม่
- **ขั้นแสวงหาความรู้และฝึกปฏิบัติ:** แนะนำทักษะการคิดวิเคราะห์เพื่อ ตรวจสอบแก้ไขและปรับปรุงการทำงาน ให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ ผ่านการทำกระบวนการ AAR (After Action Review)
- **ขั้นลงมือปฏิบัติจริงและสะท้อนคิด:** นักเรียนในกลุ่มร่วมกันตรวจสอบผลงานชิ้นสุดท้าย แก้ไขจุดบกพร่องด้วยความ รับผิดชอบ ชยัน อดทน มุ่งมั่น ซื่อสัตย์ ประณีต
- **ขั้นสื่อสารผลการปฏิบัติ:** จัดเวที "ถอดบทเรียนคนเก่ง" ให้แต่ละกลุ่มนำเสนอผลงาน เล่าถึงวิธีการแก้ปัญหาเมื่อต้องเจอกับสถานะที่มีการเปลี่ยนแปลง และสิ่งที่ได้เรียนรู้จากการทำงานเป็นทีม
- **ขั้นปรับประยุกต์ใช้ความรู้และเผยแพร่:** ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความคิดรวบยอดว่า การทำงานที่สร้างสรรค์และการพร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลง เป็นทักษะสำคัญที่ช่วยให้เราอยู่รอดและพัฒนาตนเองได้ในทุกสถานการณ์ของชีวิต

๗. การวัดและประเมินผล

(ในส่วนของประเมินสมรรถนะ ประเมินตามระดับสมรรถนะและพฤติกรรมบ่งชี้ที่ระบุไว้ในข้อ ๒)

สิ่งที่วัดและประเมินผล	วิธีวัด	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
๑. ความรู้ (K)	ตรวจการวิเคราะห์สถานการณ์การเปลี่ยนแปลง	แบบประเมินผลงาน	ระดับคุณภาพ ๕ ผ่านเกณฑ์
๒. ทักษะ (S)	ตรวจ แบบฝึกหัด การปรับตัวในสถานการณ์ใหม่ รับรู้และปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ในชีวิต	แบบประเมินทักษะการแก้ปัญหา	ระดับคุณภาพ ๕ ผ่านเกณฑ์
๓. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ (A)	สังเกตความมุ่งมั่น อดทน ซื่อสัตย์ และความรับผิดชอบ	แบบสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ระดับคุณภาพ ๕ ผ่านเกณฑ์
๔. สมรรถนะหลัก (C)	สังเกตการทำงานร่วมกับผู้อื่นและการสื่อสารในสถานะที่มีการเปลี่ยนแปลง	แบบประเมินสมรรถนะของผู้เรียน	ระดับคุณภาพ ๕ ผ่านเกณฑ์

๘. สื่อและแหล่งการเรียนรู้

- บัตรสถานการณ์จำลอง (Role-play Cards) เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงในชีวิตประจำวันหรือในชุมชน
- กรณีศึกษา (Case Study) บุคคลหรือกิจการที่ประสบความสำเร็จจากการปรับตัว
- แบบฝึกหัด การปรับตัวในสถานการณ์ใหม่ รับรู้และปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ในชีวิต

๙. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

ผลการจัดการเรียนรู้:

.....

.....

.....

ปัญหา/อุปสรรค:

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข:

.....

.....

.....

หน่วยการเรียนรู้ฐานสมรรถนะที่ ๔ เรื่อง สร้างรายได้ตามความสนใจของตนเอง

รายวิชา การจัดการในครัวเรือนและการประกอบอาชีพ
ภาคเรียนที่ ๑

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖
เวลา ๑๐ ชั่วโมง

๑. ผลลัพธ์การเรียนรู้ชั้นปี

ค้นหาแนวทางและโอกาสในการจัดจำหน่าย สร้างรายได้ตามความสนใจของตนเอง และมีเจตคติที่ดีต่อการประกอบอาชีพสุจริตในชุมชนรามาณ์ โดยประยุกต์ใช้ความรู้และทักษะพื้นฐานของการเป็นผู้ประกอบการที่ดีตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในการวางแผนการผลิต การพัฒนาสินค้าและบริการอย่างเป็นระบบด้วยตนเอง หรือร่วมกับครอบครัวและผู้อื่น

๒. สมรรถนะหลัก (ระบุระดับสมรรถนะและพฤติกรรมบ่งชี้)

๑. การจัดการตนเอง: สำรวจความสนใจและวางแผนเป้าหมายในการสร้างรายได้ของตนเอง
๒. การคิดขั้นสูง: วิเคราะห์โอกาสทางการตลาด วางแผนธุรกิจ และคิดหาวิธีแก้ไขข้อผิดพลาดอย่างเป็นระบบ
๓. การสื่อสาร: นำเสนอแผนธุรกิจและสื่อสารเพื่อการจำหน่ายสินค้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ
๔. การรวมพลังทำงานเป็นทีม: ทำงานร่วมกับครอบครัวหรือผู้อื่นในการวางแผนและผลิตสินค้า
๕. การเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง: มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต และรับผิดชอบต่อผู้บริโภคในชุมชน
๖. การอยู่ร่วมกับธรรมชาติและวิทยาการอย่างยั่งยืน: เลือกใช้ทรัพยากรในการผลิตอย่างคุ้มค่าตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๓. สมรรถนะเฉพาะ

ค้นหาแนวทางและโอกาสในการจัดจำหน่าย หรือ สร้างรายได้ตามความสนใจของตนเองและมีเจตคติที่ดีต่อการประกอบอาชีพสุจริต โดยประยุกต์ใช้ความรู้และทักษะพื้นฐานการเป็นผู้ประกอบการที่ดีตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๔. สารสำคัญ/ความคิดรวบยอด

สำรวจความสนใจของตนเองเพื่อนำไปสู่การประกอบอาชีพสุจริต การวางแผนการผลิต การพัฒนาสินค้า และ การตรวจหาข้อผิดพลาดและแก้ไข เรียนรู้ เพื่อปรับปรุงแก้ไขอย่างเป็นระบบตามแบบพอเพียง

๕. จุดประสงค์การเรียนรู้เชิงสมรรถนะ

- (K) **ความรู้:** อธิบายขั้นตอนการวางแผนธุรกิจเบื้องต้น การพัฒนาสินค้า และการคำนวณต้นทุน-กำไรตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง
- (S) **ทักษะ:** สำรวจความสนใจ ค้นหาโอกาสทางการตลาด และจัดทำแผนธุรกิจจำลองเพื่อสร้างรายได้ได้อย่างเป็นระบบ
- (A) **คุณลักษณะ:** มีความซื่อสัตย์สุจริตในการประกอบอาชีพ รับผิดชอบต่องานที่ทำ และมีทัศนคติที่ดีต่อการพึ่งพาตนเอง
- (C) **สมรรถนะ:** ประยุกต์ใช้ทักษะการคิดวิเคราะห์ในการตรวจสอบข้อผิดพลาดของแผนธุรกิจและหาแนวทางปรับปรุงแก้ไขได้อย่างสร้างสรรค์

๖. กิจกรรมการเรียนรู้

๖.๑ เรื่อง สำรวจทุนเดิม เติมไอเดียธุรกิจ (๓ ชั่วโมง)

- **ขั้นกระตุ้นให้อยากเรียนรู้:** ครูชวนพูดคุยถึงกิจการร้านค้าในชุมชนที่นักเรียนรู้จัก และวิเคราะห์ร่วมกันว่า "อะไรคือจุดเด่นที่ทำให้ร้านเหล่านั้นขายดี?"
- **ขั้นแสวงหาความรู้และฝึกปฏิบัติ:** ให้นักเรียนศึกษาการค้นหาโอกาสทางการตลาดจากสิ่งรอบตัว และการจับคู่ความสนใจของตนเองกับความต้องการของลูกค้า
- **ขั้นลงมือปฏิบัติจริงและสะท้อนคิด:** นักเรียนเริ่มทำ แบบฝึกหัด การสำรวจความสนใจของตนเอง โดยลิสต์ทักษะที่ตนเองทำได้ดี (เช่น ทำขนม, วาดภาพ, งานประดิษฐ์) และคัดเลือก ๑ ไอเดียที่คิดว่าสามารถนำไปสร้างเป็นรายได้เสริมได้จริง
- **ขั้นสื่อสารผลการปฏิบัติ:** จับคู่เล่าไอเดียของตนเองให้เพื่อนฟังเพื่อทดสอบความน่าสนใจเบื้องต้น (Idea Validation)
- **ขั้นปรับประยุกต์ใช้ความรู้และเผยแพร่:** นำไอเดียกลับไปสอบถามความคิดเห็นจากสมาชิกในครอบครัว เพื่อเตรียมข้อมูลสำหรับการทำแผนธุรกิจ

๖.๒ เรื่อง สร้างแผนธุรกิจฉบับวัยจิ๋ว (๓ ชั่วโมง)

- **ขั้นกระตุ้นให้อยากเรียนรู้:** ครูตั้งคำถาม "ถ้าเรามีไอเดียแล้ว แต่ไม่เคยวางแผนเลย ธุรกิจของเราจะมีโอกาสประสบความสำเร็จหรือล้มเหลวมากกว่ากัน เพราะเหตุใด?"
- **ขั้นแสวงหาความรู้และฝึกปฏิบัติ:** สอนการจัดทำ แผนธุรกิจหรือแนวทางในการสร้างรายได้ อย่างง่าย (สินค้าคืออะไร, ขายใคร, ขายที่ไหน, ต้นทุนเท่าไร, ตั้งราคาเท่าไร) โดยเน้นย้ำ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (ไม่ลงทุนเกินตัว)
- **ขั้นลงมือปฏิบัติจริงและสะท้อนคิด:** นักเรียนลงมือเขียนแผนธุรกิจของตนเอง (Project Planning) วิเคราะห์ปัจจัยการผลิต และประเมินความเสี่ยงเบื้องต้น
- **ขั้นสื่อสารผลการปฏิบัติ:** นำเสนอโครงร่างแผนธุรกิจในกลุ่มย่อย เปิดโอกาสให้เพื่อนตั้งคำถามเพื่อตรวจสอบข้อผิดพลาด ของแผนงาน

- **ขั้นปรับประยุกต์ใช้ความรู้และเผยแพร่:** นำข้อเสนอแนะที่ได้ไป แก้ไขและปรับปรุงแผนอย่างเป็นระบบ เตรียมความพร้อมสำหรับการนำเสนอใหญ่

๖.๓ เรื่อง เวทีนักธุรกิจน้อย (Pitching Day) (๔ ชั่วโมง)

- **ขั้นกระตุ้นให้อยากเรียนรู้:** ครูจำลองสถานการณ์ห้องเรียนให้เป็นเวทีนำเสนอแผนธุรกิจ (Shark Tank Juniors) เพื่อสร้างความตื่นเต้น
- **ขั้นแสวงหาความรู้และฝึกปฏิบัติ:** ทบทวนเทคนิคการสื่อสารและการนำเสนอสินค้าที่น่าสนใจ
- **ขั้นลงมือปฏิบัติจริงและสะท้อนคิด:** นักเรียนแต่ละคน/กลุ่ม ออกมานำเสนอแผนธุรกิจของตนเอง หน้าชั้นเรียน อธิบายตั้งแต่แรงบันดาลใจ ตัวสินค้า ไปจนถึงการคำนวณกำไร
- **ขั้นสื่อสารผลการปฏิบัติ:** ครูและเพื่อนร่วมกันประเมินความเป็นไปได้ ให้ข้อเสนอแนะเชิงบวก และจำลองการสั่งซื้อสินค้าเพื่อให้นักเรียนเห็นภาพการตอบรับจากตลาด
- **ขั้นปรับประยุกต์ใช้ความรู้และเผยแพร่:** ถอดบทเรียนร่วมกัน (AAR) นักเรียนสะท้อนความคิดว่าตนเองได้เรียนรู้อะไรบ้างจากการทำโครงการนี้ และจะนำ เจตคติที่ดีต่อการประกอบอาชีพสุจริต ไปใช้ในอนาคตได้อย่างไร

๗. การวัดและประเมินผล

(ในส่วนของประเมินสมรรถนะ ประเมินตามระดับสมรรถนะและพฤติกรรมบ่งชี้ที่ระบุไว้ในข้อ ๒)

สิ่งที่วัดและประเมินผล	วิธีวัด	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
๑. ความรู้ (K)	ตรวจการวิเคราะห์โอกาสและต้นทุน	แบบประเมินผลงาน	ระดับคุณภาพ ๕ ผ่านเกณฑ์
๒. ทักษะ (S)	ตรวจ แบบฝึกหัด การสำรวจความสนใจของตนเอง สร้างแผนธุรกิจหรือแนวทางในการสร้างรายได้จากความสนใจของตนเอง	แบบรูปรูปประเมินแผนธุรกิจ (Business Plan)	ระดับคุณภาพ ๕ ผ่านเกณฑ์
๓. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ (A)	สังเกตความมุ่งมั่น ความซื่อสัตย์ และเจตคติต่ออาชีพ	แบบสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ระดับคุณภาพ ๕ ผ่านเกณฑ์
๔. สมรรถนะหลัก (C)	สังเกตการนำเสนอแผนธุรกิจและการตอบคำถาม	แบบประเมินสมรรถนะของผู้เรียน	ระดับคุณภาพ ๕ ผ่านเกณฑ์

๘. สื่อและแหล่งการเรียนรู้

- กรณีศึกษา (Case Study) ผู้ประกอบการในท้องถิ่นที่ประสบความสำเร็จจากการต่อยอดสิ่งที่ชอบ เช่น การบริหารจัดการร้านค้าเค้กบ้านเจนสาขาแมริม ที่เริ่มต้นจากความสนใจและพัฒนาสินค้าจนเป็นกิจการที่สร้างรายได้
- ตัวอย่างแบบฟอร์มแผนธุรกิจฉบับย่อ (Business Model Canvas สำหรับเด็ก)
- แบบฝึกหัด การสำรวจความสนใจของตนเอง สร้างแผนธุรกิจหรือแนวทางในการสร้างรายได้จากความสนใจของตนเอง

๙. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

ผลการจัดการเรียนรู้:

.....

.....

.....

ปัญหา/อุปสรรค:

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข:

.....

.....

.....

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

๑. นายโกวิท	หมื่นทา	ผู้อำนวยการโรงเรียน
๒. นางนารีย์	หมื่นแจ่ม	รองผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายบริหารงานวิชาการ
๓. นางสาววิชุดา	นนทศิลา	รองผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายบริหารงานแผนงานและงบประมาณ
๔. นางสาวกันดินันท์	โกคินอริษฐ์	รองผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายบริหารงานบุคคล
๕. นายธนัชชนม์	มาตระออ	รองผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายบริหารงานทั่วไป
๖. นางสาวศุภจิต	ศรีธิ	หัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการ
๗. นางสาวสิริวิมล	พวงมาลา	หัวหน้างานหลักสูตรและนิเทศการจัดการเรียนรู้ ระดับประถมศึกษา
๘. นางรอยพิมพ์	กาพย์ไชย	รองหัวหน้างานหลักสูตรและนิเทศการจัดการเรียนรู้ ระดับประถมศึกษา
๙. นางปณิดิตา	นาคมณี	หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้การจัดการคว้เรือนและการประกอบการ
๑๐. นางสาวอรสิริพิมพ์	ศรีวิชัย	เลขานุการงานหลักสูตรและนิเทศการจัดการเรียนรู้ ระดับประถมศึกษา
๑๑. นางสาววรรณภา	พรหมลือชัย	เลขานุการฝ่ายบริหารงานวิชาการ

คณะทำงาน

๑. นางปณิดิตา	นาคมณี	หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้การจัดการคว้เรือนและการประกอบการ
๒. ว่าที่ ร.ต.ปริยา	ศิริลัยซ์	
๓. นางสุมาลี	เนรวงค์	
๔. นางสาวพันธุ์ทิพา	แปงคำ	
๕. นายสัตยา	บุญมาสีบ	

โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 1

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน

กระทรวงศึกษาธิการ